

Top in de breedte!

Sportvisie Uden 2010 - 2014

Top in de breedte!

Sportvisie Uden 2010 - 2014

Gemeente Uden

BMC
mei 2009
S.A.G. Rasing
mevrouw M. Willemstein
mevrouw G.E. van Reekum
Projectnummer:
Correspondentienummer: MO-0505-26595

INHOUD

	SAMENVATTING	4
HOOFDSTUK 1	INLEIDING	7
HOOFDSTUK 2	SPORT IN NEDERLAND	9
	2.1 Landelijke trends en ontwikkelingen	9
	2.2 Nota 'Tijd voor sport'	10
	2.3 Landelijke regelingen	11
HOOFDSTUK 3	SPORT IN DE GEMEENTE UDEN	13
	3.1 Terugblik op het sportbeleid 2003 - 2008	13
	3.2 Huidige activiteiten	14
	3.3 Partners in de sport	14
	3.4 Buurgemeenten	16
	3.5 Rol en ambitie van de gemeente	17
HOOFDSTUK 4	VISIE OP SPORT	19
	4.1 Missie	19
	4.2 Visie	19
	4.3 Doelstellingen	20
	4.4 Speerpunten	22
HOOFDSTUK 5	SPEERPUNTEN	23
	5.1 Sportstimulering	23
	5.2 Sportevenementen	26
	5.3 Sportaccommodaties	28
HOOFDSTUK 6	SUBSIDIES	31
	6.1 Bestaande subsidies	31
	6.2 Inzet van subsidie	31
HOOFDSTUK 7	RANDVOORWAARDEN	34
	7.1 Onderzoek en monitoring	34
	7.2 Informatie, communicatie en promotie	35
	7.3 Gemeentelijke beleidsvelden gerelateerd aan sport	35
	7.4 Ondersteunende organisaties	37

BIJLAGE 1	LIJST MET SPORTVERENIGINGEN IN DE GEMEENTE UDEN	38
BIJLAGE 2A	SCHEMATISCH OVERZICHT ACTIVITEITEN VOOR JEUGD TUSSEN 4 TOT EN MET 13 JAAR	40
BIJLAGE 2B	SCHEMATISCH OVERZICHT ACTIVITEITEN VOOR JONGEREN TUSSEN 14 TOT EN MET 19 JAAR	44

Samenvatting

De huidige Sportvisie 2003 van de gemeente Uden is aan herziening toe. De wensen en ambities van de verenigingen, partners en de gemeente moeten passen binnen het gemeentelijk kader, zowel beleidsmatig als financieel. In de nieuwe visie dient de balans gevonden te worden tussen de wensen en mogelijkheden. De gemeente wil inspelen op landelijke trends en impulsen zoals de Impuls Brede scholen, sport en cultuur. En de gemeente wil met een nieuw tarieven- en subsidiebeleid voor buitensportaccommodaties proberen de transparantie en gelijkheid binnen het te hanteren beleid terug te krijgen. De nieuwe Sportvisie is kaderstellend. Na de vaststelling van de visie dienen er nog verschillende uitvoeringsprogramma's geschreven te worden. Daarin moeten de doelstellingen en speerpunten uit de visie worden geconcretiseerd.

De gemeente kiest drie rollen voor de komende jaren. Ten eerste wil de gemeente haar inwoners stimuleren om meer te gaan sporten of bewegen en verenigingen stimuleren bij te dragen aan de realisatie van de gestelde maatschappelijke doelen. Ten tweede wil de gemeente regisseren. Dat wil zeggen het bevorderen van de samenwerking en afstemming tussen de diverse organisaties en betrokkenen bij de uitvoering van het sportbeleid. De derde rol die de gemeente wil vervullen de komende jaren is het faciliteren van de sport in de vorm van het in stand houden van een continue basiskwaliteit van de accommodaties.

De komende jaren zal in Uden de focus liggen op de breedtesport. De gemeente wil top zijn in de breedte. Dat wil zeggen dat iedereen moet kunnen sporten of bewegen en er een laagdrempelig sportactiviteitsaanbod is in de gemeente. Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om zich te profileren als 'Sportstad'. Om die ambitie te halen wil de gemeente de focus leggen op de breedtesport en op evenementen. De gemeente kiest ervoor de komende jaren de nadruk niet te leggen op talentontwikkeling en topsport. In de praktijk blijkt vaak dat talenten en topsporters een vereniging opzoeken in een van de omliggende gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Nijmegen.

Sport omdat sport leuk is om te doen en te organiseren. De gemeente vindt het van belang dat sportverenigingen in staat worden gesteld om zich volledig te richten op de sport zelf. Indien een vereniging de sportgerelateerde zaken op orde heeft en zich maatschappelijk wil inzetten zal de gemeente dit gaan stimuleren.

De visie voor de komende jaren luidt:

'Een actief en bruisend sportklimaat in de gemeente Uden voor al haar inwoners en bezoekers. Uden, Top in de breedte!'

De definitie die de gemeente gebruikt luidt als volgt:

'Een sportactiviteit is een voldoende regelmatige en intense, bewegende en/of geestelijke inspanning met een recreatief en/of wedstrijd karakter, individueel of in ploegverband en waarbij het doel in de activiteit zelf ligt.'

Op basis van bovenstaande missie en visie zijn er vier doelstellingen geformuleerd.

- a. Het stimuleren van de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten.
Gemeente Uden streeft in de komende vier jaar naar een sportdeelname percentage van 70% (Nationale Richtlijn Sportdeelname Onderzoek 2007).
- b. Het bevorderen van een laagdrempelig (en kwalitatief goed) sportaanbod.
De gemeente wil in de komende vier jaren organisaties bevorderen om laagdrempelige sportactiviteiten aan te bieden binnen een divers aanbod op lokaal niveau.
- c. De organisatie van evenementen stimuleren gericht op het meedoen aan en het kennismaken met sport.
De gemeente Uden wil organisaties stimuleren die sportevenementen organiseren met als doel regionale profilering of kennismaking met sport.
Daarnaast wil de gemeente de komende vier jaar op gestructureerde wijze zorgen voor een evenementenagenda waarin de sport een duidelijke rol heeft.
- d. Ontwikkelen en behouden van kwalitatief goede sportinfrastructuur.
Gemeente Uden wil dat de sportaccommodaties voor alle inwoners toegankelijk zijn en dat het basisniveau van de accommodaties als voldoende worden beoordeeld. In de komende vier jaar wil de gemeente het achterstallig onderhoud inhalen en ervoor zorgen dat het voorzieningenniveau op peil is gebracht.

Deze vier doelstellingen zijn uitgewerkt in drie speerpunten:

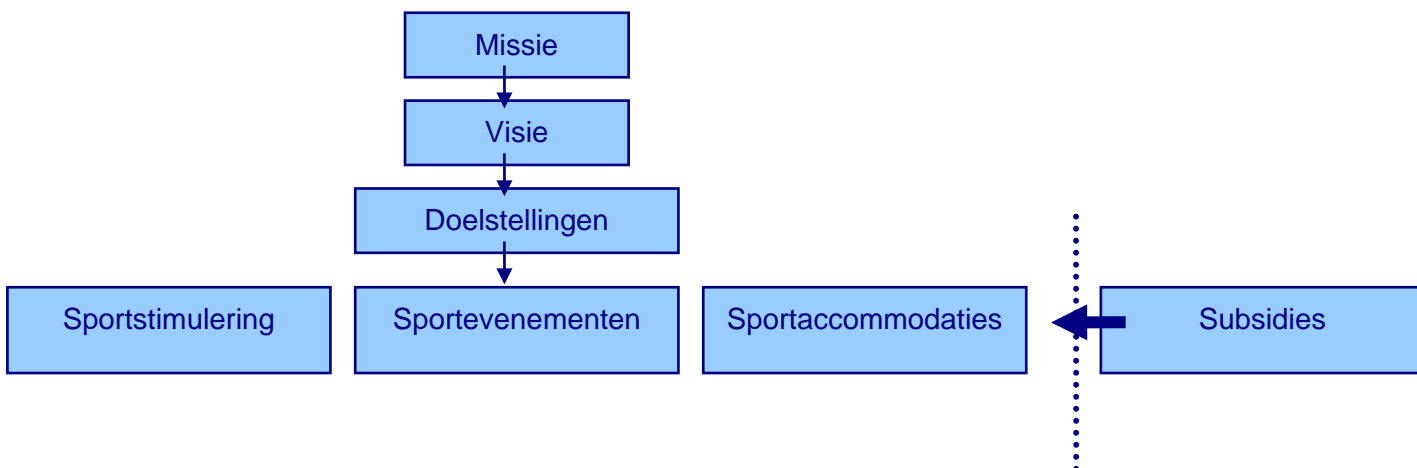
- Sportstimulering.
- Sportevenementen.
- Sportaccommodaties.

Bij sportstimulering kan er een verdeling worden gemaakt in georganiseerde sport, ongeorganiseerde sport en anders georganiseerde sport. Vooral de georganiseerde sport zal de komende jaren ondersteund worden door middel van subsidies om een vitaliseringslag te maken. Deze ondersteuning kan ingezet worden voor sportstimuleringsactiviteiten, vorming van vrijwillig kader en/of het vervullen van maatschappelijke functies. Ook kan er gekeken worden naar kwetsbare groepen die veelal inactief zijn op het gebied van sport en bewegen. De kwetsbare groepen waar de gemeente de komende jaren de aandacht op wil richten zijn de jeugd, ouderen, allochtonen, mensen met overgewicht, mensen met een beperking en de vrijwilligers. Al deze groepen dienen ondersteund of gestimuleerd te worden om actief te gaan sporten of bewegen.

Sportevenementen kunnen ingezet worden als marketinginstrument voor de gemeente. Dit sluit goed aan bij de ambitie om in de toekomst te streven naar de titel 'Uden Sportstad'. Bijna elke vereniging organiseert in het jaar een of meerdere evenementen. Om alle verenigingen te ondersteunen bij de exposure van hun evenement(en) stelt de gemeente een (sport)evenementenkalender op.

Als het sportaccommodaties betreft kan er altijd gekeken worden naar de kwaliteit en de kwantiteit. Gemeente Uden kiest ervoor om op basis van de normen die de sportbonden hanteren te bepalen of er meer of minder sportaccommodaties nodig zijn binnen de gemeente. Blijkt volgens de norm van de bond dat er te weinig capaciteit is dan dient er onderzocht te worden hoe er meer capaciteit kan worden gecreëerd. Voor wat betreft de kwaliteit kiest de gemeente voor het basisniveau. De accommodaties die vallen onder de sportaccommodatie definitie van de gemeente dienen een continue basiskwaliteit te hebben.

Subsidiemiddelen zijn een instrument om te organiseren, stimuleren, bevorderen of regisseren dat activiteiten in de lijn van de sportvisie worden opgezet en uitgevoerd. Deze activiteiten vinden hun basis in de uitvoeringsprogramma's die opgesteld kunnen worden naar aanleiding van de sportvisie. Welke uitvoeringsprogramma's worden gekozen is bepalend voor de financiële consequenties.

Een aantal randvoorwaarden moeten ervoor zorgen dat de doelstellingen zoals beschreven in de nieuwe sportvisie optimaal kunnen worden uitgevoerd. Daarbij moet worden gedacht aan het onderzoek en de monitoring van het beleid. Maar ook aan de wijze waarop de gemeente informatie verschaft, communiceert naar de burger en activiteiten promoot. Er moet aansluiting worden gezocht bij gerelateerde beleidsvelden en zeer belangrijke partners als Sportservice Uden-Veghel, Stichting Schoolsport en Stichting Recreatie en Sport voor Bijzondere Doelgroepen.

Hoofdstuk 1

Inleiding

De gemeente Uden kenmerkt zich met een actief verenigingsleven, diverse sportaccommodaties en sportevenementen die men zich lang herinnert. Zo werd in de gesprekken met de verenigingen, sportgerelateerde organisaties en de gemeente '4 Uden Sportief' meerdere malen genoemd. Velen hebben heimwee naar het mooie sportevenement dat in de jaren '80 werd georganiseerd.

Het geeft aan dat Uden een gemeente is met een sporthart. Het Udens sporthart zorgt ook voor uitdagingen. Zo wil natuurlijk iedere vereniging een kwalitatief zo goed mogelijke accommodatie. Willen alle groepen inwoners de mogelijkheid hebben alle sporten te kunnen beoefenen. Willen vele verenigingen en sportgerelateerde organisaties sportevenementen in de stad hebben om zich te kunnen profileren en leden te kunnen werven. Alle bovengenoemde wensen moeten wel passen binnen het gemeentelijk kader, zowel beleidsmatig als financieel. De gemeente wil een nieuwe sportvisie om een goede balans te vinden tussen de wensen die er leven bij vele partijen en de mogelijkheden. Deze sportvisie geeft de aanzet voor het vinden van de balans. De gemeente vindt het een uitdaging om - in vervolg op de Breedte Sport Impuls (BSI) - actief aan de slag te gaan met sportstimulering. Daarmee wil de gemeente steeds meer inwoners aan het sporten en 'sportief bewegen' krijgen. Rijksregelingen als de BOS-impuls (buurt, onderwijs, sport) en de rijksimpuls Brede scholen, sport en cultuur kunnen daarvoor worden ingezet. De slogan 'Uden Sportstad' wil de gemeente graag invullen door top te zijn in de breedte!

Een andere aanleiding om de sportvisie te actualiseren is omdat de gemeente heeft besloten een nieuw tarieven- en subsidiebeleid voor buitensportaccommodaties te ontwikkelen. Daarmee wordt een eind gemaakt aan de ontstane beelden van willekeur en ongelijke behandeling, met name bij een aantal geprivatiseerde sportverenigingen. BMC heeft in 2007 een eerste verkennend onderzoek uitgevoerd in de vorm van het rapport 'Uden in de Breedte'. Om het accommodatiebeleid te kunnen actualiseren dienen de uitgangspunten uit deze sportvisie als kader. Het accommodatiebeleid vormt een instrument van het sportbeleid. De gemeente heeft beide rapporten in handen gelegd van BMC.

Nadat de nieuwe sportvisie is vastgesteld dienen er uitvoeringsprogramma's geschreven te worden. Hierin wordt concreet gemaakt wat er in deze visie wordt bedoeld. In deze sportvisie wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Waarom vinden wij sport belangrijk (missie)?
- Wat willen wij bereiken en wanneer (visie)?
- Hoe brengen wij onze missie en visie in de praktijk?
- Hoe komen wij van de huidige situatie naar de gewenste situatie (strategie)?
- Voor wie spannen wij ons in (doelgroep)?
- Met wie werken wij samen (netwerk/relatiegroepen)?

De doelstellingen worden gekoppeld aan acties. De samenwerkingspartners worden expliciet benoemd, evenals de raakvlakken met andere gemeentelijke beleidsterreinen. Het beleidskader geeft aan welke rol de gemeente vervult bij de realisering van de doelstellingen en wordt verduidelijkt hoe de evaluatie en de monitoring zal worden uitgevoerd.

In hoofdstuk 2 kijken wij naar algemene ontwikkelingen in Nederland die van invloed kunnen zijn op de sport, de landelijke nota Tijd voor Sport en een aantal landelijke impulsen. In hoofdstuk 3 kijken wij terug op het Sportbeleid 2003 - 2008, beschrijven de bestaande sportactiviteiten, benoemen de partners in de sport en kijken buiten de gemeentegrenzen naar buurgemeenten. Hoofdstuk 4 is het hoofdstuk waarin beschreven wordt welke koers de gemeente de komende jaren wil gaan varen en welke doelen de gemeente de komende jaren wil nastreven. In hoofdstuk 5 worden de doelstellingen vertaald in een drietal speerpunten. Deze speerpunten geven de basis voor de, op een later tijdstip, uit te werken uitvoeringsprogramma's. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de bestaande subsidies en de manier waarop subsidies instrument zijn voor de te behalen doelstellingen. In hoofdstuk 7 wordt een aantal randvoorwaarden genoemd waaronder onderzoek en monitoring van het beleid en de gemeentelijke beleidsvelden die gerelateerd zijn aan sport.

Hoofdstuk 2

Sport in Nederland

2.1 Landelijke trends en ontwikkelingen

Minder jongeren en meer ouderen, dat is de kenmerkende ontwikkeling van de leeftijdsopbouw in de Nederlandse samenleving. Ook de prognose van de bevolkingsopbouw van Uden voor 2007-2025 (cbs, statline) laat een verschuiving zien van jong naar oud. De verwachting is dat het aantal inwoners van 0-20 jaar zal afnemen ten opzichte van een sterke toename van het aantal 65-jarigen en ouder. Dit zal de vraag naar sport beïnvloeden. Gezien de vergrijzing van de bevolking zou men in eerste instantie een dalende sportdeelname verwachten; ouderen doen immers minder aan sport dan jongeren. Maar met de voorspelde groei van het aantal ouderen zal niet alleen het absolute aantal, maar ook het relatieve aantal ouderen dat aan sport doet alleen nog maar stijgen. In de loop van de tijd is immers ook het aandeel ouderen dat sport toegenomen. Deze ontwikkeling biedt tegenwicht aan de verwachting van dalende sportdeelname op basis van demografische veranderingen (rapportage sport 2008).

Het sportdeelname percentage in 2007 was landelijk 65% (RSO). 65% van de Nederlandse bevolking sport minimaal twaalf keer per jaar of vaker. Hiermee voldoet men nog niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Deze geeft aan dat het gewenst is, om een goede gezondheid te behouden, tenminste vijf dagen per week 30 minuten matig intensieve lichaamsbeweging te hebben. Voor kinderen, jongeren en mensen met overgewicht is het gewenste aantal minuten per dag tenminste 60. Of aan de norm wordt voldaan hangt af van de duur (totaal 30 of 60 minuten in blokjes van minimaal 10 minuten), de frequentie (minimaal vijf dagen per week) en de intensiteit (iets hogere hartslag en ademhaling). Het percentage sportdeelname van de inwoners van Uden is onbekend.

Het aantal huishoudens is in de laatste 50 jaar aanzienlijk toegenomen (289%). Daarentegen is het aantal inwoners gestegen met 64%. Huishoudenverdunding kan gezien worden als een verschijningsvorm van een bredere maatschappelijke trend, namelijk individualisering. Daar staat tegenover dat in een samenleving waarin mensen meer op zichzelf zijn teruggeworpen, er juist behoefte bestaat aan collectieve belevingen. De mens is als sociaal wezen nu eenmaal op zoek naar bevestiging in en door een groep, al wil men graag zelf bepalen welke groep dat is en wanneer men daarvan deel wenst uit te maken. De stijgende deelnamecijfers aan sportevenementen bevestigen deze behoefte aan gemeenschappelijke, doch ongebonden beleving.

Het aantal allochtonen onder de Nederlandse bevolking is sinds 1980 sterk gestegen, vooral door de komst van niet-westerse allochtonen. De verandering in de etnische samenstelling van de Nederlandse bevolking heeft mogelijk gevolgen voor de verenigingssport.

Onderzoek uit 2005 wees nog uit dat vooral Turkse en Marokkaanse Nederlanders momenteel minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Het is niet bekend of dit komt door geringe affiniteit met het instituut sportvereniging of door geringe affiniteit met de sporten die vooral in verenigingsverband worden aangeboden.

Vanaf de midden jaren '90 zijn Nederlanders meer gaan werken en hielden ze minder tijd over voor vrijetijdsbesteding. Er is dan ook een daling te zien van het aantal Nederlanders dat lid is van een sportvereniging en een nog iets grotere daling van het aantal actieve leden bij een sportvereniging. Daar tegenover staat dat er meer Nederlanders dan ooit aan sport doen. Hieruit kan worden afgeleid dat meer mensen sporten zonder lid te zijn van een (sport)vereniging. De ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport wint deelnemers ten opzichte van de georganiseerde sport. Daarnaast heeft de beperkte vrije tijd als gevolg dat mensen minder snel geneigd zijn zich op vrijwillige basis in te zetten voor de vereniging. Tussen de 10% en 13% van de Nederlandse bevolking doet vrijwilligerswerk binnen de sport. Recente metingen suggereren een lichte daling in het aandeel vrijwilligers in de bevolking. Deze ontwikkeling is een bedreiging voor de toekomst van de georganiseerde sport.

'Het vinden van vrijwilligers voor permanente functies is een algemeen probleem' (Zwemvereniging Zeester/Meerval).

2.2 Nota 'Tijd voor sport'

Het kabinet streeft de komende jaren naar een sportieve samenleving waaraan iedereen kan deelnemen en waarin waarden en normen als fair play gemeengoed zijn. In de nota 'Tijd voor sport', beschrijft het kabinet aan de hand van drie overkoepelende thema's 'Meedoen, Bewegen en Presteren' de hoofdlijnen van het sportbeleid in de periode 2006 - 2010.

- Gezond door sport
Meer sporten en bewegen draagt bij aan een betere gezondheid. Om dat doel te bereiken is het kabinet onder meer met het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen gekomen.
- Meedoen door sport
Om het voor meer mensen mogelijk te maken om elkaar via de sport te ontmoeten en mee te doen aan maatschappelijke activiteiten zet het kabinet zich in voor een aantal projecten rond opvoeden, het versterken van waarden en normen, het vernieuwen van het lokaal sportaanbod en een integrale aanpak waarin de buurt en school wordt betrokken.
- Sport aan de top
De Nederlandse sportsector zet zich in voor een top 10-notering van de beste sportlanden ter wereld. Het kabinet ondersteunt dit en maakt zich sterk voor een goed klimaat voor de topsporter in Nederland. Het gaat om talentherkenning en -ontwikkeling, het Stipendium voor de topsporter, coaches aan de top, het tegengaan van dopinggebruik en tenslotte de organisatie van topsportevenementen en de realisatie van topsportaccommodaties in Nederland.

Het uitvoeringsprogramma *Samen voor sport* (VWS 2006) richt zich op meer voldoende laten sporten en bewegen en minder inactieve mensen.

Dit programma wordt ingezet op een vijftal sectoren: wijk, school, werk, zorg en sport.

In de beleidsbrief *De kracht van sport* (VWS 2007) geeft staatssecretaris Bussemaker aan de prioriteiten in het sportbeleid aan te scherpen. Een zestal prioriteiten worden benoemd in de beleidsbrief *De kracht van sport*:

- Combinatiefuncties.
- Excelleren van talent.
- Sport voor mensen met een beperking.
- Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.
- Sportiviteit en respect.
- Internationaal beleid.

2.3 Landelijke regelingen

De *Breedtesportimpuls* was een belangrijke pijler van het breedtesportbeleid van de rijksoverheid. Met de breedtesportimpuls wilde de rijksoverheid het lokale sportaanbod duurzaam versterken en (zo mogelijk) sport beter benutten voor het oplossen van sociale en maatschappelijke problemen. Om de uitvoering van het beleid te ondersteunen kon iedere gemeente (eenmalig) tussen 1999 en 2004 een rijkssubsidie aanvragen. De subsidie was bedoeld om een of meer sportprojecten in de gemeente te realiseren.

Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners moesten samen met ten minste een andere gemeente een aanvraag indienen. Gemeenten met 10.000 of meer inwoners mochten in samenwerking of zelfstandig subsidie aanvragen. In de periode 1999 - 2004 hebben 318 gemeenten een projectvoorstel ingediend en subsidie toegewezen gekregen.

De Buurt-Onderwijs-Sport (BOS)-impuls was een tijdelijke stimuleringsmaatregel van VWS. Met de BOS-impuls werden achterstanden van jongeren van 4 tot 19 jaar aangepakt. Het laagdrempelig aanbieden van 'arrangementen' moest een gezonde en actieve leefstijl bevorderen én onderwijs- en opvoedingsachterstanden terugdringen. Gemeenten konden tot 1 april 2006 voorstellen indienen voor projecten. Inmiddels is de stimuleringsregeling uitgeput.

Buurt- onderwijs- en sportorganisaties moeten samenwerken onder regie van de gemeente om een BOS-initiatief op wijkniveau te realiseren. Sportactiviteiten maken in ieder geval onderdeel uit van de BOS-arrangementen. Meestal spelen ook gezondheidsonderwijs en buurtactiviteiten een rol. Zo wordt tevens de onderlinge betrokkenheid in de buurt vergroot. Dit sluit aan bij het gedachtegoed van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Met ingang van 2008 kunnen gemeenten in aanmerking komen voor een rijksbijdrage '*Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur*' ter bekostiging van de realisering van zogenoemde combinatiefuncties.

De doelstelling van de Impuls is vierdelig:

- Het uitbreiden van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs.
- Het versterken van circa 10% van de sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sportverenigingen voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk.
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen.
- Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met een of meer kunst- en cultuurvormen onder jongeren en het stimuleren van actieve kunstbeoefening.

Het betreft functionarissen die binnen het Brede school concept samenhangende pakketten met sportactiviteiten en desgewenst culturele activiteiten moeten ontwikkelen, met in relatie tot de invulling van buitenschoolse opvang. Denk dan bijvoorbeeld aan gymnastiekdocenten die tevens trainer bij een sportvereniging zijn.

Landelijk is het streven om in 2012 2.500 combinatiefunctionarissen gerealiseerd te hebben die de brug gaan slaan tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Oplopend in tranches wordt een budget aan gemeenten toegekend om dit te realiseren.

Net als bij de BSI is er sprake van een cofinanciering door Rijk en gemeente. In het eerste jaar financiert rijksoverheid 100%. In de jaren daarna wordt de verhouding circa 40% rijksfinanciering en 60% gemeentelijke cofinanciering.

Hoofdstuk 3

Sport in de gemeente Uden

Met 73 sportverenigingen heeft de gemeente Uden een actief verenigingsleven (zie bijlage 1). Er is een breed scala aan sportieve activiteiten te kiezen voor de inwoners van de gemeente. Een aantal van de sportverenigingen heeft zelfs een regionale functie zoals de ski- en snowboardvereniging, de fietscrossvereniging, de schietvereniging en de atletiekvereniging.

De gemeente Uden besteedt in vergelijking met soortgelijke gemeenten meer geld aan de functie 'Sport' (zie tabel 1). Ten aanzien van de uitgaven voor 'Groene sportvelden en terreinen', geeft Uden echter significant minder geld uit dan de vergelijkingsgemeenten. Dit verschil wordt mogelijk verklaard door de privatiseringsslag die Uden in de jaren '80 heeft ingezet waardoor veel sportverenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties.

	Nettolasten Gemeente (x € 1.000)	Nettolasten per Inwoner (x € 1,-)	Gemiddelde vergelijkingsgemeenten per inwoner (x € 1,-)	Verskil per inwoner (x € 1,-)
Vergelijking functies met soortgenoten				
530 Sport	2208	55	49	6
531 Groene sportvelden en terreinen	147	4	11	-7
Vergelijking functies met groottegroep				
530 Sport	2208	55	43	12
531 Groene sportvelden en terreinen	147	4	11	-7
Vergelijking functies met gemeenten in de provincie				
530 Sport	2208	55	46	9
531 Groene sportvelden en terreinen	147	4	11	-7
Vergelijking functies met selectie				
530 Sport	2208	55	41	14
531 Groene sportvelden en terreinen	147	4	13	-9

Tabel 1: (Rapport Uden Top in de Breedte)

3.1 Terugblik op het sportbeleid 2003 – 2008

'Sport draagt bij aan de leefbare samenleving. Iedereen die het wil, moet in principe aan actieve sportbeoefening mee kunnen doen.'

Dit was de visie van het sportbeleid 2003 - 2008. De aanleiding om te komen tot het sportbeleid, was de wens om te komen tot een aantal verbeterpunten waaronder transparante communicatie met sportverenigingen, duidelijke criteria en procedures als het gaat om medewerking van de gemeente en goed accommodatiebeleid. In 2003 constateerde de gemeente dat er in Uden een erg gevarieerd en breed aanbod aan sportactiviteiten aanwezig was. De gemeente voelde zich samen met de sportaanbieders verantwoordelijk voor het aanbieden van een gevarieerd sportaanbod, de betaalbaarheid van de sport, het inspelen op wensen en behoeften, bekendheid van het sportaanbod en de hoeveelheid aan en deskundigheid van sportbegeleiding.

De gemeente benoemde in haar sportbeleid een aantal specifieke aspecten:

- Toegankelijkheid voor alle groepen van de bevolking.
- Verhogen van het percentage sportdeelname met de Breedtesportimpuls.
- Meer sportevenementen in de gemeente met als doel kennismaking met de sport.
- Zorgen voor voldoende deskundig kader voor de sport door het project vrijwilligersimpuls.
- Multifunctioneel gebruik van de sportaccommodaties bevorderen en inzicht krijgen in de toekomstige onderhouds- en renovatielasten van de verenigingen om te kunnen komen tot een duidelijke aanvraagprocedure voor accommodatiesubsidies.

In februari 2006 heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden om de balans op te maken van wat er gerealiseerd was op het gebied van sport tot en met 2005. De resultaten van deze evaluatie zijn begin 2008 waar mogelijk geactualiseerd en in het rapport van BMC 'Uden: Top in de Breedte' puntsgewijs weergegeven.

3.2 Huidige activiteiten

In de afgelopen jaren zijn er veel activiteiten in de gemeente Uden ontwikkeld. Al deze activiteiten worden uitgevoerd door lokale partijen. Per activiteit is te zien dat lokale partijen samenwerken om het beste resultaat te behalen.

Voor de jeugd zijn veel arrangementen ontwikkeld. Een overzicht van de huidige activiteiten voor kinderen in de leeftijd 4 tot en met 13 jaar en 14 tot en met 19 jaar vindt u in bijlage 2.

'Met het convenant 'De Waardevolle Club' en opgestelde richtlijnen besteden wij aandacht aan waarden en normen binnen onze vereniging' (RKSV Volkel).

Veel activiteiten vallen onder de deelprojecten 'Buurt, Onderwijs en Sport' en 'Jeugd en Jongeren'. Andere deelprojecten zijn 'Sportservice', 'Ouderen', 'Gehandicapten' en 'Allochtonen'. Hieronder vallen bijvoorbeeld de projecten GALM en Fifty Fit voor ouderen en de kennismakingsprogramma's voor allochtone vrouwen. GALM en Fifty Fit zijn stimuleringsprogramma's voor ouderen en hebben als doel mensen die een lange tijd niet gesport hebben stimuleren weer te gaan bewegen.

3.3 Partners in de sport

Sportservice Uden-Veghel

De gemeente Uden bekostigt samen met de gemeente Veghel 'Sportservice Uden-Veghel'. Dit servicepunt vormt een balie waarachter verschillende organisaties samenwerken ten behoeve van de Udense en Veghelse sportverenigingen. Zo kan Sportservice integraal inspringen op alle vragen en problemen van sportverenigingen met betrekking tot de veranderingen die zich de laatste jaren voordoen in de sport en bewegingscultuur. De veranderingen geven aanleiding tot een betere dienstverlening aan sportverenigingen.

Die is nodig omdat er sprake is van een toenemende concurrentie van commerciële sportcentra en gezondheidssport. Ook een veranderende houding van de sporter ten opzichte van de vereniging zorgt soms voor problemen bij verenigingen. En de toename in het aantal regelingen en voorschriften voor sportverenigingen door bonden en overheid zorgt voor vragen. Sportservice Uden-Veghel zet zich in om verenigingen te ondersteunen bij bovenstaande problemen of vragen.

In de toekomst zou Sportservice graag uitbreiden om meer te kunnen voldoen aan de vragen vanuit de verenigingen en meer cursussen te kunnen ontwikkelen. Ook zou het wenselijk zijn om de regie over de sportstimuleringsactiviteiten bij het sportservice bureau onder te brengen. Goede voorbeelden daarvan zijn op verschillende plaatsen in Nederland te vinden.

*‘Als het Sportservicepunt vrijwilligers zou kunnen werven en selecteren zou dat een welkome aanvulling zijn voor de vrijwilligersproblematiek van veel verenigingen.’
(Atletiekvereniging De Keien).*

Stichting Schoolsport Uden

In 1987 deed de schoolsport commissie van de gemeente Uden mee aan een landelijke experiment: een schoolsport Olympiade. Het doel van deze schoolsport olympiade was onder andere leerlingen, publiek, ouders en kader een feestelijke sportdag bezorgen. Deze Olympiade wordt nog elk jaar georganiseerd. Inmiddels is de schoolsport commissie uitgegroeid in de Stichting Schoolsport Uden. Stichting Schoolsport Uden zet zich in voor:

- Het bevorderen van de sportbeoefening bij en door de schoolgaande jeugd.
- Het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Activiteiten die de stichting schoolsport ieder jaar met veel succes organiseren zijn de Olympiade, de avondvierdaagse en de Sportieve school. De Stichting bestaat op dit moment uit twaalf personen en zou in de toekomst graag groeien en professionaliseren om de kinderen nog meer mogelijkheden te bieden.

Stichting Recreatie en Sport voor Bijzondere Doelgroepen

De Stichting Recreatie en Sport voor Bijzondere Doelgroepen is in 1983 opgericht. Het doel van de Stichting is mensen met een handicap meer in het maatschappelijk leven te betrekken door hen de gelegenheid te bieden deel te nemen aan sportieve en recreatieve activiteiten. De Stichting streeft ernaar die activiteiten zoveel mogelijk binnen of in ieder geval in nauwe samenwerking met bestaande (sport)verenigingen te laten plaats vinden zodat integratie optimaal kan zijn. In 2008 namen ruim 250 mensen deel aan de diverse activiteiten die zelfstandig of in samenwerking met de Stichting door veertien verenigingen werden georganiseerd. De Stichting heeft ongeveer 80 vrijwilligers.

Sportservice Noord-Brabant

De Stichting Sportservice Noord-Brabant wil mensen naar eigen keuze en op hun eigen niveau laten genieten van sport en bewegen. Zo ook in de gemeente Uden. Daarmee voert Sportservice Noord-Brabant het beleid uit van de provincie Noord-Brabant.

Sportservice Noord-Brabant ondersteunt sportverenigingen bij het werven en behouden van leden, vrijwilligers en sponsors. Bovendien begeleiden zij de verenigingen in het doelhof van wetten en regels. Voor deze begeleiding zijn cursussen, workshops, themabijeenkomsten en brainstormsessies ontwikkeld waar verenigingen aan deel kunnen nemen. Maar weinig verenigingen maken gebruik van de ondersteuning van Sportservice Noord-Brabant.

3.4 Buurgemeenten

Veghel

De buurgemeente Veghel bestaat naast de hoofdkern Veghel uit de kernen Erp, Boerdonk, Keldonk, Eerde, Mariaheide en Zijtaart en heeft 37.135 inwoners.

Veghel beschikt over een zestal gemeentelijke buitensportaccommodaties en over twaalf gym- en sportzalen. Veghel is geen sportgemeente, maar de sportdeelname is vrij groot in een kern van 'maar' 37.135 inwoners. In het kader van sportstimulering in de gemeente Veghel zijn er diverse sportstimuleringsprojecten opgezet, zoals GALM, sportkennismakingsprojecten voor de basisscholen en meer bewegen voor ouderen. De samenwerking met Uden maakt de stedelijke gemeente Uden-Veghel kenbaarder en zet de gemeenten op de kaart in sportprovincie Noord-Brabant. Geen enkele provincie telt zoveel sportverenigingen als Noord-Brabant. Uit de verenigingen komen vaak topsporters voort. Zo is meer dan de helft van alle medailles die Nederlanders wonnen op de Olympische Spelen van 2000 (Sydney) gewonnen door Brabanders.

De stedelijke regio Uden-Veghel beslaat de twee gemeenten. In totaal wonen er 77.000 mensen op een oppervlakte van 145 km. Dichtbij de centra van Uden en Veghel liggen grote, centrale, sportparken in een groene omgeving. De sportcomplexen vormen een recreatief park, waar niet alleen wedstrijdssporters hun tak van sport kunnen beoefenen. Ook sportieve recreanten vinden er alle ruimte.

De samenwerking met Veghel is ook in het verleden al gezocht. Uden en Veghel samen hebben eind 2007 een bid uitgebracht op de organisatie van de Special Olympics 2010. Verder wordt er gekeken naar de samenwerking ten behoeve van de exploitatie van sportaccommodaties die een regionaal draagvlak vereisen.

'Onze jaarlijkse Nordic Walking Marathon staat open voor leden en recreanten uit de wijde omgeving' (Langlaufvereniging Bedaf).

Oss

Onder het motto As-50 is er een samenwerking opgestart met de gemeenten Uden, Oss en Veghel. Door samenwerking worden nieuwe kansen gecreëerd die de invloed en (financiële) mogelijkheden van de afzonderlijke gemeenten te boven gaan. Er is al voldoende sociale, ruimtelijke en economische samenhang tussen de gemeenten Uden, Oss en Veghel. Op sportgebied wil Oss zich profileren als opleidingsstad voor topsport.

De driehoek Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Nijmegen'

Uden ligt in de stedelijke driehoek Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Nijmegen. De drie steden hebben allen een eigen sportbeleid en een eigen missie.

Gemeente Nijmegen heeft als doel zoveel mogelijk mensen te laten genieten van sport. Het kunnen kennismaken met sport, sterke sportverenigingen, goede sportaccommodaties en een sterke sportinfrastructuur zijn hierbij van belang.

's-Hertogenbosch is een krachtige stad die barst van het talent. Sport en bewegen draagt nadrukkelijk bij aan de kracht en biedt volop mogelijkheden voor de ontwikkelingen van het talent. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft een sportbeleid dat vooruit kijkt naar het jaar 2012. De turnaccommodatie in 's-Hertogenbosch geeft talenten en toppers uit Uden de kans om relatief dichtbij huis zichzelf verder te ontwikkelen. 's-Hertogenbosch heeft voorgesteld om regionaal een combinatiefunctionaris in te zetten op het gebied van sport- en beweegactiviteiten specifiek voor mensen met een beperking.

De gemeente Eindhoven kiest nadrukkelijk voor talentontwikkeling. Dit blijkt ook uit de bestuurlijke ambitie genaamd 'Eindhoven Talentestad'. Het is de wens van Eindhoven om de stad te zijn waar talentvolle jonge mensen zichzelf kunnen ontwikkelen en ontplooien. Wanneer men aan Eindhoven denkt gecombineerd met sport komt men al snel op het Pieter van den Hoogenband Zwemstadion. Deze accommodatie biedt vele mogelijkheden aan talenten en toppers uit de regio.

Uden kan bijdragen aan de doelstellingen van deze steden door de talenten die zij voortbrengen. De bijdrage die zij daarmee leveren is van grote waarde voor de regio om de doelstellingen van deze driehoek gemeenten te verwezenlijken.

3.5 Rol en ambitie van de gemeente

Voor veel sportgerelateerde onderwerpen is geen gemeentelijk beleid nodig. De meeste verenigingen en sporters zijn in staat zelf hun zaken te regelen. Sportondersteunende organisaties kunnen ingezet worden als daar vraag naar is. In andere gevallen ligt de bal bij de gemeente. De gemeente houdt daarbij het publieke aspect in het oog. Dat wil zeggen de toegankelijkheid en de kwaliteit van de (sport)voorzieningen en de sportdeelname van kwetsbare groepen.

De gemeente heeft drie rollen op het gebied van sport:

- Stimuleren: het initiatief nemen tot impulsen en subsidies ter bevordering van meer sporten en bewegen door de inwoners van Uden en van de ontwikkeling van de sport. Organisaties worden zo uitgedaagd bij te dragen aan de realisatie van de gestelde maatschappelijke doelen.
- Regisseren: het bevorderen van de samenwerking en afstemming tussen de diverse organisaties en betrokkenen bij de uitvoering van het sportbeleid.
- Faciliteren: daar waar nodig structurele ondersteuning bieden voor de sport. Dit kan door middel van subsidies en het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties. De gemeente stelt het basisniveau beschikbaar. Verenigingen/organisaties mogen niet afhankelijk worden van subsidie. Dat brengt een te hoog risico met zich mee wanneer de gemeente ervoor kiest de subsidie te minderen of stoppen.

In het coalitieakkoord 2006 - 2010 wordt de ambitie uitgesproken om Uden (weer) sportstad te laten worden. In het verleden had Uden dit profiel al, in ieder geval bij de eigen inwoners, vanwege het populaire breedtesportevenement '4 Uden Sportief', een particulier initiatief dat financieel en met hand- en spandiensten ondersteund werd door de gemeente.

Het profiel 'sportstad' schept verwachtingen bij inwoners en bezoekers. Een dergelijke titel moet immers ergens op zijn gebaseerd. Dat kan zijn op basis van de hoge sportparticipatiegraad van de inwoners, de omvang en kwaliteit van de voorzieningen en/of verenigingen, de aanwezigheid van topsport, een opleidingsinstituut en LOOT-scholen, (topsport)evenementen, et cetera. Uit de gesprekken die in het kader van het subsidie- en tarievenonderzoek zijn gevoerd, kwam naar voren dat Uden zichzelf ook nu al als een sportieve gemeente ziet.

Op basis van verschillende onderzoeken blijkt dat Uden op dit moment niet kan worden aangeduid als Sportstad. Dit wil niet zeggen dat Uden niet op termijn een sportstad zou kunnen worden. Een basis ligt er: het rijke verenigingsleven en een breed scala aan voorzieningen. Dit lijken dan op dit moment ook de twee meest kansrijke thema's te zijn waarmee Uden het Sportstad profiel kan te realiseren. Wil Uden daadwerkelijk 'top in de breedte' worden, dan is het van belang dat Uden zich (nog intensiever) richt op de sportinfrastructuur in de gemeente, sportstimulering en sportevenementen.

De gemeente vindt het van groot belang dat alle inwoners in de gelegenheid zijn om te sporten. Als gevolg daarvan is de kans groot dat er talenten zich zullen ontwikkelen. Uden heeft ook in het verleden nationale en internationale sporters gekend. De gemeente kiest ervoor om de nadruk te blijven leggen op sport in de breedte. Topsport en talentontwikkeling krijgt de komende jaren geen prioriteit. De gemeente zal ervoor zorgen dat de faciliteiten aanwezig zijn om talenten te kunnen ontdekken en ontwikkelen. In de praktijk blijkt dat talenten en topsporters veelal uitwijken naar grotere steden in de regio. Deze steden hebben veelal een meer compleet voorzieningenaanbod voor talenten en topsporters.

Hoofdstuk 4

Visie op sport

4.1 Missie

Sport kan op twee manieren worden ingezet. Sport als ‘doel’ en sport als ‘middel’. Gemeente Uden vindt het van belang dat verenigingen en sportorganisaties in eerste instantie moeten kunnen doen waar ze voor zijn en waar ze goed in zijn. Sport aanbieden omdat sport leuk is om te doen. Wanneer een vereniging of organisatie de sport georganiseerd heeft en de interne organisatie op orde heeft wil de gemeente hen stimuleren om sport ook in te zetten als middel. Daarmee wordt bedoeld dat zij uitgedaagd worden om maatschappelijke functies op te pakken op het gebied van gezondheidsbevordering, het bereiken van kwetsbare groepen, betrokkenheid bij de woonomgeving, sociale cohesie onder de eigen leden maar ook daarbuiten en het leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs en de kinderopvang.

4.2 Visie

Zoals in het coalitieakkoord 2006 - 2010 staat wil het gemeentebestuur Uden opnieuw gaan profileren als ‘Sportstad’. Lokaal en regionaal wil men uitdragen dat sport van groot belang is in de Udense samenleving. Daarvoor moeten alle inwoners van Uden de kans hebben om de sport te beoefenen die ze graag zouden willen doen. Er moet ook worden gekeken naar de behoefte van specifieke groepen binnen de Udense samenleving. Niet elke groep voelt zich veilig in de historisch gegroeide, typisch Nederlandse, verenigingsstructuur.

‘Uden is altijd sportstad geweest. Uden is de meest complete sportstad van Nederland!’ (Yoshida Sports Uden).

Om ervoor te zorgen dat alle inwoners van Uden kunnen deelnemen aan sportactiviteiten is het noodzakelijk dat er voldoende en goede sportaccommodaties zijn in de gemeente. Het sportieve klimaat van Uden moet in de toekomst een reden zijn voor inwoners, jong en oud, om te willen wonen en blijven wonen in de gemeente Uden.

‘Een actief en bruisend sportklimaat in de gemeente Uden voor al haar inwoners en bezoekers. Uden, Top in de breedte!’

De gemeente wil duidelijk zijn over wat zij verstaat onder sport. Centraal element in de door Uden gekozen sportdefinitie is de bevordering van de gezondheid, zowel fysiek als geestelijk/mentaal. Deze beleidsoptiek sluit aan bij doelstellingen van het Rijk, gestimuleerd in de diverse rijksimpulsen breedtesport (BSI, BOS, Rijksimpuls Brede scholen, sport en cultuur). De begrippen ‘sport’ en ‘sportactiviteiten’ hebben betrekking op activiteiten en voorzieningen die zijn gericht op sport *en* bewegen.

De Udense definitie van sport luidt:

‘Een sportactiviteit is een voldoende regelmatige en intense, bewegende en/of geestelijke inspanning met een recreatief en/of wedstrijd karakter, individueel of in ploegverband en waarbij het doel in de activiteit zelf ligt.’

4.3 Doelstellingen

Bovenstaande visie kan worden vertaald in onderstaande doelstellingen:

- Het stimuleren van de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten.
- Het bevorderen van een laagdrempelig (en kwalitatief goed) sportaanbod.
- De organisatie van evenementen stimuleren gericht op meedoen aan het kennismaking met sport.
- Ontwikkelen en behouden van kwalitatief goede sportinfrastructuur.

- *Het stimuleren van de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten*
Gemeente Uden wil al haar inwoners stimuleren deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten. Daarbij is het de uitdaging om te voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Deze geeft aan dat iedere volwassenen in totaal minimaal dertig minuten matige intensieve lichamelijke activiteit dient te hebben op tenminste vijf, bij voorkeur alle dagen van de week (Nederlandse Norm Gezond Bewegen; NNGB 2004).

Het sportdeelname percentage geeft aan hoeveel inwoners twaalf maal per jaar of vaker sporten. Landelijk gezien ligt het sportdeelname op 65% (Nationale Richtlijn Sportdeelname Onderzoek 2007). Gemeente Uden streeft in de komende vier jaar naar een sportdeelname percentage van 70%. 5% hoger aan het huidige landelijk percentage.

- *Het bevorderen van een laagdrempelig (en kwalitatief goed) sportaanbod*
Aansluitend op de eerste doelstelling is het van belang sport aan te bieden op een laagdrempelig niveau. Vooral inactieve inwoners van Uden moeten op gemakkelijke wijze in aanraking kunnen komen met sport. Dat zorgt voor een grotere kans op sportdeelname op langere termijn.

De gemeente wil een divers en kwalitatief goed sportaanbod voor alle Udenaren, ongeacht uiterlijk, financiële status, lichamelijke/verstandelijke beperkingen, herkomst of (geloofs)overtuigingen. Dit geeft aan dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt wanneer groepen niet in staat zijn sportieve activiteiten te betalen, vanwege een beperking niet aan het reguliere aanbod kunnen deelnemen of vanwege (geloofs)overtuiging er rekening gehouden dient te worden met bijvoorbeeld de groepssamenstelling.

De gemeente wil in de komende vier jaren organisaties bevorderen om laagdrempelige sportactiviteiten aan te bieden binnen een divers aanbod op lokaal niveau.

- *De organisatie van evenementen stimuleren gericht op meedoen aan en kennismaking met sport*

Gemeente Uden kent een aantal (sport)evenementen die jaarlijks terugkeren. Deze evenementen vervullen een belangrijke rol voor de inwoners van Uden en voor de regio. De evenementen zijn een visitekaartje voor de gemeente Uden, nationale en internationale sporters bezoeken Uden en kunnen mensen stimuleren te gaan sporten. Tijdens een sportevenement is het mogelijk als toeschouwer of als deelnemer aanwezig te zijn. Het kan een kennismaking zijn met een sport en kan mensen enthousiasmeren voor sportbeoefening.

Om ervoor te zorgen dat alle (sport)evenementen de aandacht krijgen die ze verdienen is het goed op een centraal punt te zorgen voor afstemming. Een evenementenagenda die in balans is, ook binnen de regio, kan ervoor zorgen dat er meer toeschouwers en deelnemers naar de evenementen toekomen.

De gemeente Uden wil organisaties stimuleren die sportevenementen organiseren met als doel kennismaking met sport. Het evenement '4 Uden Sportief' dat tot de begin jaren '90 werd georganiseerd in Uden is daar een goed voorbeeld van. In de komende vier jaar wil de gemeente op gestructureerde wijze zorgen voor een evenementenagenda waarin de sport een duidelijke rol heeft.

- *Ontwikkelen en behouden van kwalitatief goede sportinfrastructuur*
Onder sportinfrastructuur vallen een heleboel faciliteiten zoals de binnen- en buitensportaccommodaties, de wandel-, fiets- en ruitersporen en de multifunctionele (sport)accommodaties. De gemeente neemt alleen verantwoordelijkheid voor de direct sportgerelateerde accommodatie. Dit betreft concreet velden, banen, kleedruimten, gangen, toiletruimten, opslagruimte en verbindingsruimten. Kantines en daaraan gekoppelde niet sportgerelateerde ruimten (bestuurskamer, toiletten, keuken en dergelijke) vallen daar buiten.

De gemeente baseert zich ten aanzien van de toe te laten sportaccommodaties op de normen van de sportbonden ten aanzien van kwantiteit (capaciteit, aantal velden, kleedlokalen) en kwaliteit (eisen ten aanzien van aanleg, inrichting). Met andere woorden: de gemeente stelt het basisniveau beschikbaar en zorgt voor een continue basiskwaliteit.

Bij de beschikbaarstelling van sportaccommodaties gaat de gemeente zoveel mogelijk uit van multifunctioneel, gemeenschappelijk gebruik van bestaande accommodaties door sportverenigingen en (ongeorganiseerde) sporters. Bouw van nieuwe accommodaties wordt pas overwogen als bestaande accommodaties aan hun capaciteitsgrenzen zijn.

'Wij werken samen met 'De Kameleon' op het gebied van kinderopvang en met verschillende vmbo-scholen' (Fitland Uden).

Gemeente Uden wil dat de sportaccommodaties voor alle inwoners toegankelijk zijn en dat het basisniveau van de accommodaties als voldoende wordt beoordeeld. In de komende vier jaar wil de gemeente het achterstallig onderhoud inhalen en ervoor zorgen dat het voorzieningenniveau op peil is gebracht.

4.4 Speerpunten

Bovenstaande doelstellingen resulteren in een drietal speerpunten:

- Sportstimulering.
- Sportevenementen.
- Sportaccommodaties.

Deze speerpunten worden in het volgende hoofdstuk nader besproken.

Hoofdstuk 5

Speerpunten

5.1 Sportstimulering

Sportstimulering heeft betrekking op sportaanbod in georganiseerd, ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. De georganiseerde sport wordt voornamelijk aangeboden door Udense sportverenigingen. Steeds meer mensen sporten daarnaast ook in ongeorganiseerd en anders georganiseerd verband. Sportstimulering heeft tevens betrekking op de verschillende groepen binnen de samenleving die weinig of niet aan sport of bewegen doen. De gemeente kiest ervoor om een vijftal kwetsbare groepen in het bijzonder te stimuleren om te gaan sporten.

Georganiseerde sport (verenigingen/instellingen)

Met 73 sportverenigingen heeft Uden een actief verenigingsleven. Er is een breed scala aan sportieve activiteiten te kiezen voor de inwoners van de gemeente. Een aantal van de sportverenigingen hebben een regionale functie zoals de ski- en snowboardvereniging, de atletiekvereniging, de fietscrossvereniging en de schietvereniging.

In de gemeente Uden is de sport op verschillende plekken in de gemeente geclusterd op sportparken. Zo is het mogelijk dichtbij het centrum van Uden te voetballen, hockeyen en tennissen. Er zijn accommodaties voor jeu de boules, handboogschieten, atletiek, tafeltennis, schieten, golf en zwemmen. Naast sportparken zijn er in Uden en de kerkdorpen Volkel en Odiliapeel diverse sporthallen en sportcomplexen te vinden.

De gemeente wil 'vitale' sportverenigingen stimuleren in te spelen op maatschappelijke behoeften. Dat houdt in sport- en beweegactiviteiten bieden aan diverse leeftijdsgroepen, veilig activiteiten aanbod bieden aan kwetsbare groepen, bijdragen aan leefbaarheid in buurten en wijken, opvangen van leerlingen in het kader van voor-, tussen- en naschoolse opvang, bijdragen aan (gymnastiek) onderwijs op scholen. Daarvoor is het nodig dat verenigingen voldoende leden hebben, beschikken over voldoende (opgeleide) vrijwilligers en financieel gezond zijn. Hiervoor is professionele ondersteuning vaak welkom (bijvoorbeeld in de vorm van combinatiefuncties).

De gemeente wil de komende jaren verenigingen stimuleren een vitaliseringslag te maken door gemeentelijke ondersteuning te bieden. Deze ondersteuning kan ingezet worden voor sportstimuleringsactiviteiten, vorming van vrijwillig kader en/of het vervullen van maatschappelijke functies.

Ongeorganiseerde sport

Het sportaanbod wordt niet alleen maar vormgegeven door de traditionele sportverenigingen maar ook door de ongeorganiseerde sporten zoals wandelen, fietsen (wielrennen, mountainbike en toerfietsen), skeelers, joggen en sporten in het park. Uden heeft in en om de stad veel mogelijkheden voor deze ongeorganiseerde sporten. Zo is er een wandelroutenetwerk door het Udens binnen- en buitengebied. Het wandelroutenetwerk bestaat uit een groot aantal wandelingen van vijf en tien kilometer die via een knooppuntensysteem met elkaar verbonden zijn. De gemeente vindt het heel belangrijk al het 'groen' in stand te houden of, liever, te verbeteren. In oktober 2007 is er een speciaal fietsboekje ontworpen: 'Groen Uden'. De route van ongeveer 40 kilometer voert langs de groene parels van Uden.

De gemeente wil in de komende jaren ervoor zorgen dat er naast de wandel-, fiets- en ruiterspaden tevens skeelerroutes komen. Hierbij wil de gemeente zoveel mogelijk gebruik maken van de huidige fietspaden.

Anders georganiseerde sport

Onder anders georganiseerde sport worden het commerciële sportaanbod en sportstimuleringsactiviteiten vanuit welzijnsinstellingen of andere maatschappelijke partijen bedoeld. Hieronder vallen ook een aantal door de gemeente geïnitieerde sportactiviteiten zoals het GALM project (Groninger Actief Leven Model) en Fifty Fit. Tevens wordt in samenwerking met Stichting Welzijn Ouderen het project 'Sport op Maat' aangeboden.

De gemeente wil een vraaggericht aanbod ontwikkelen. Te denken valt aan het wijkgericht organiseren van sport- en bewegingsactiviteiten (buurtsport) en het stimuleren van de samenwerking tussen de commerciële aanbieders, maatschappelijke organisaties en sportverenigingen. De eerste stappen heeft de gemeente al gezet. In de wijk Bitswijk wordt er een Cruiffcourt aangelegd. Op deze court zullen verschillende activiteiten kunnen worden georganiseerd.

Ontwikkeling en participatie als kerndoelen van gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk sportbeleid richt zich niet langer primair op kunstmatig van elkaar te scheiden doelgroepen. Sport en sportief bewegen biedt aan mensen van alle leeftijden uitzicht op een gezond leven. Gezond leven draagt ertoe bij dat mensen actief kunnen blijven meedoen in de samenleving.

De ontwikkeling van de *jeugd* is een kernvoorwaarde voor participatie in het verdere leven. In de jonge jaren wordt de basis gelegd voor een sportief leven. De gemeenten in Nederland richten zich om deze reden in veel gevallen vooral op de jeugd. Een voor de hand liggende opdeling daarbij is jeugd 6-12 jaar, jeugd 12-16 jaar en jongeren van 17-21 jaar. In het stimuleren van jeugd en jongeren om meer te gaan sporten ligt het voor de hand samen te werken met onderwijsinstellingen.

Veel gemeenten definiëren *ouderen* als de inwoners ouder dan 55 jaar. Ook voor ouderen is het zaak aandacht te blijven geven aan een stabiele gezondheid. Dat vraagt om een op oudere mensen aangepast, ander aanbod, om aangepaste accommodaties en begeleiding. De gemeente en de verenigingen kunnen hier op inspelen in overleg met ouderenorganisaties.

‘Onze vereniging bestaat alleen uit ouderen’ (Niet Rokers Bridge Vereniging Phoenix).

Sporten, zo blijkt uit onderzoek, is nog geen gemeengoed onder een deel van de *allochtone bevolking*. Uit gezondheids-, integratie en sociale cohesie doelstellingen verdienen mensen van allochtone herkomst aandacht binnen het gemeentelijk beleid. Daarbij kan gekozen worden voor een verder toegespitste aanpak gericht op kwetsbare groepen, waarvan aangetoond is dat het sportparticipatiecijfer nog lager is dan bij de totale groep allochtonen: allochtone jeugd, vooral allochtone meisjes en allochtone ouderen.

Sport is een efficiënt middel om *obesitas* (overgewicht) te voorkomen of te genezen. Uit onderzoek blijkt dat obesitas in de komende jaren een steeds groter probleem zal worden. Sport kan ingezet worden om deze trend om te buigen.

Chronisch zieken en mensen met een handicap hebben, net als ieder ander, baat bij sporten. Maar ze komen er veel minder aan toe. In veel gevallen vraagt dit namelijk om extra stimulans, specifieke voorzieningen en een aangepast sportaanbod dat vanuit kosten oogpunt vaak niet door de sportverenigingen geboden kan worden. Als het een beleidsdoel is van de gemeente kunnen de sportverenigingen hiervoor in het nieuwe model variabele subsidie aanvragen.

‘Wij proberen kinderen met overgewicht of met een motorische- en/of gedragsstoornis te integreren in de normale teams’ (Voetbalvereniging FC de Rakt).

Vrijwilligers vormen de ruggengraat van het verenigingsleven en moeten dan ook gekoesterd worden. De landelijke trend toont aan dat er een tekort dreigt aan vrijwilligers. Door vrijwilligers als doelgroep te benoemen kan het beleid de sportverenigingen ondersteunen om vrijwilligers aan te trekken en te behouden.

Vervolgstappen na vaststelling

1. In kaart brengen hoe de huidige sport- en beweegactiviteiten bijdragen aan de nieuwe doelstellingen en speerpunten.
2. In kaart brengen aan welke ambities uit deze sportvisie nog geen uitvoering is/wordt gegeven.
3. Bepalen welke acties/projecten/subsidies kunnen worden ingezet om de ambities waar te maken.
4. In kaart brengen van financiële consequenties.

De gemeente Uden zit in de tweede trance van de rijksbijdrage 'Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur'. Dit betekent dat er vanaf 2009 een bedrag door het Rijk beschikbaar is gesteld voor combinatiefuncties. In het eerste jaar zou het gaan om 3,4 fte. Na drie jaar zouden er 7,1 fte gerealiseerd moeten zijn in de gemeente.

'Door het aanstellen van een combinatiefunctionaris zouden wij in de toekomst kunnen samenwerken met de buitenschoolse opvang en/of het onderwijs. Zo kunnen wij naschools sportaanbod aanbieden' (Gymnastiekvereniging Vlugheid en Kracht).

November 2008 heeft de gemeente de landelijke intentieverklaring ondertekend. De rijksmiddelen voor 2009 zijn al ontvangen in het gemeentefonds. Om deze middelen te kunnen inzetten is het wenselijk deze te reserveren voor het project combinatiefuncties. Stichting Schoolsport is een goed voorbeeld in Uden waar combinatiefunctionarissen terecht kunnen komen. Deze stichting heeft als doelstellingen de sport binnen het onderwijs te krijgen waardoor kinderen in aanraking komen en kennismaken met sport en bewegen. Deze kennismaking moet leiden tot een leven lang sporten of bewegen.

5.2 Sportevenementen

De rijksoverheid schept voorwaarden voor het organiseren van sportevenementen, vanwege de positieve effecten die uitgaan van sportevenementen in eigen land. Het is bekend dat de organisatie van deze evenementen veel betekent voor topsporters, het sportminnend publiek en sportorganisaties. Sportevenementen hebben daarnaast grote betekenis voor het bedrijfsleven en de media. Bovendien kunnen hiervan positieve effecten uitgaan op de gaststad en het gastland. Een land dat vooruit wil in de internationale (top)sport moet zelf ook grote sportevenementen kunnen en willen organiseren. Dit komt het prestatieniveau ten goede en versterkt de sportcultuur. In het Olympisch Plan 2028 is het thema 'sportevenementen' een bouwsteen.

De organisatie van sportevenementen valt of staat met de inbreng van vrijwilligers. Omdat de organisatie van een grootschalig sportevenement bijna niet meer zonder bedrijfsleven en media kan, bestaat de neiging juist aan vertegenwoordigers van deze groepen alle aandacht te geven. Echte, zonder de vrijwilligers kan vrijwel geen sportevenement uitgroeien tot een succes.

Er is landelijke afstemming noodzakelijk wanneer een toenemend aantal steden zich toelegt op de organisatie van sportevenementen. Wanneer steden elkaar proberen te overtroeven met het binnenhalen van grote sportevenementen, loopt Nederland de kans zichzelf in de vingers te snijden. Er moet rekening gehouden worden met het feit dat de media aandacht, hoewel nog steeds groeiende, niet onbepaald is, met gelimiteerde mogelijkheden om het gastheerschap in te vullen en met grenzen aan de middelen van openbare orde. Ook moeten wij ons realiseren dat de inzet van geld en menskracht door de sportorganisaties ten koste kan gaan van het verrichten van hun primaire taken in de breedtesport.

City marketing

Het is van belang dat organisatoren en gaststeden van sportevenementen nadenken over de betekenis van sport als marketinginstrument. Bovendien is het van wezenlijk belang dat alle betrokken partijen bij een evenement stilstaan bij de eisen die de organisatie van sportevenementen stelt, en bij de gevolgen hiervan voor sport, stad en land.

Voor de citymarketing van Uden en, in breder verband, Holland promotie moeten sportevenementen een publieksvriendelijke en feestelijke sportevenement zijn, waarbij alle bezoekers gastvrij worden ontvangen. Het gastheerschap vraagt om maatschappelijke support, een goede informatievoorziening, voldoende verblijfsaccommodaties, een goed functionerend vervoerssysteem en een ongedwongen sfeer.

Ook breedtesportevenementen kunnen als citymarketing instrument worden ingezet. Evenementen kunnen breedtesporteffecten bevorderen. Wanneer de organisatie van sportevenementen erin slaagt een logisch verband te leggen tussen topsport en breedtesport, worden die effecten bevorderd. Het inbouwen van een dergelijke breedtesportcomponent zou een vanzelfsprekend onderdeel moeten zijn van de organisatie van sportevenementen als city marketing.

De gemeente Uden heeft een divers aanbod van evenementen op haar evenementenkalender. Er zijn sportieve evenementen met een nationale of internationale dimensie, vele festiviteiten op buurtniveau, zoals buurtbarbecues en feestjes. Jaarlijks worden zo'n 225 evenementen georganiseerd. De grote evenementen zoals Volkel in de Wolken, de Schapendag en Uden on Ice trekken ieder jaar vele duizenden bezoekers vanuit de hele regio. Het Concours Hippique, dat afwisselend wordt gehouden in Uden en Veghel, wordt goed bezocht door de inwoners van Uden en door mensen uit de hele regio.

De gemeente wil zich de komende jaren richten op een regionale profilering als 'Uden Sportstad'. Sportevenementen kunnen bijdragen aan het imago van de gemeente. Een evenement dat vaak wordt genoemd is '4 Uden Sportief'. Dit evenement vond plaats in de jaren tachtig en had als doel Udense inwoners kennis te laten maken met allerlei sportverenigingen. Een evenement waar de gemeente, in samenwerking met de atletiekvereniging en gemeente Veghel, mee is gestart is het loopevenement tussen Uden en Veghel. De afstand tussen deze plaatsen is exact 21 km, de afstand van een halve marathon.

Sport evenementenkalender

Om ervoor te zorgen dat evenementen niet de bezoekers of deelnemers weghouden bij tegelijkertijd georganiseerde evenementen is het van belang dat er een goed overzicht is van alle evenementen door het jaar heen. Hierbij dient er niet alleen gekeken te worden naar de evenementen in Uden, maar in de hele regio. De evenementenkalender moet makkelijk te vinden zijn en accurate informatie verschaffen. Sportservice Uden zou hier een goede rol in kunnen vervullen.

Vervolgstappen na vaststelling

1. De jaarlijks terugkerende (sport)evenementen in kaart brengen (in samenwerking met de afdeling evenementen).
2. Richtlijnen opstellen waar een evenement aan moet voldoen wil het voor de gemeente regionale profilering opleveren (daarbij kan onderscheidt gemaakt worden tussen groot, middelgroot en klein evenement).
3. Subsidierichtlijnen opstellen voor het verschaffen van financiële ondersteuning aan (sport)evenementen.
4. Kijken op welke gebieden de gemeente op andere wijze evenementen kan ondersteunen (denk bijvoorbeeld aan de evenementen jaarkalender, beschikbaar stellen van hekwerken, opruimdiensten, et cetera).
5. In kaart brengen van financiële consequenties.

5.3 Sportaccommodaties

De sport- en beweegvoorzieningen vormen veelal de basis om te kunnen sporten binnen de (on)georganiseerde en anders georganiseerde sport. Het accommodatiebeleid is daardoor een belangrijke pijler binnen het sportbeleid. Het stelt de kaders met betrekking tot het faciliteren van sportverenigingen en biedt garantie voor een laagdrempelig sportaanbod aan de burgers. De gemeente kiest ervoor om het accommodatiebeleid te splitsen in kwaliteit (eisen ten aanzien van aanleg, inrichting) en kwantiteit (capaciteit, aantal velden, kleedlokalen).

Kwaliteit

De gemeente Uden vindt dat de sporters zelf medeverantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de accommodaties. Ook van hen mag dus, al naar gelang de mogelijkheden, een bijdrage worden verlangd voor het behoud van de goede kwaliteit van de accommodaties.

In de tijd dat ruimte steeds beperkter en grond in het hart van de gemeente gewilder wordt, hebben sportaccommodaties het vaak moeilijk stand te houden tegen de bouw van huizen en andere gebouwen. In veel steden is te zien dat sportaccommodaties daarom verplaatst zijn naar de rand van de gemeente. In de gemeente Uden is het uitbreiden van het aantal velden vaak niet meer mogelijk door ruimtegebrek. Om verplaatsing naar de rand van de gemeente te voorkomen kan kunstgras waar nodig een goede aanvulling betekenen op de bestaande natuurgras voetbalvelden. De ruimte wordt efficiënter ingezet door een hogere bespelingintensiteit.

De gemeente vindt het van belang dat speelplekken zoals speeltuinen en trapveldjes in voldoende mate aanwezig zijn en kwaliteit uitstralen, zodat ze uitnodigen om te bewegen en te sporten. Dat geldt ook voor andere openbare recreatieve voorzieningen, zoals bijvoorbeeld fietspaden en skeelerroutes.

‘Wij trainen tweemaal per week van april tot september in het Bevrijdingspark en van eind september tot eind januari in de bossen van gemeente Landerd’ (Wielervereniging Uden).

Verschillende sportaccommodaties hebben een regionale functie. De skibaan, atletiekbaan en het zwembad hebben bijvoorbeeld een regionale functie. Met deze accommodaties kan de gemeente zich regionaal en zelfs nationaal profileren.

Kwantiteit

De gemeente Uden heeft een grote diversiteit aan sportverenigingen van zwemmen tot skiën en van paardrijden tot jeu de boules. In het onderzoek naar het tarievenbeleid (buitensportaccommodaties) is onderzoek gedaan naar de capaciteit van sportaccommodaties ten opzichte van de bevolkingsprognose. De bevolkingsprognose tot 2015 laat een lichte daling van het aantal inwoners zien (ongeveer 300 mensen). Deze daling is alleen terug te vinden in de leeftijdsgroep 0-10 jaar, de stijging bij de andere leeftijdsgroepen is nihil. Als de sportdeelname in Uden niet significant toeneemt, kan er bij de buitensportaccommodaties van worden uitgegaan dat er de komende jaren voldoende sportgelegenheid in Uden is en er geen tekort aan sportaccommodaties zal worden geconstateerd. De doelstelling om deelname aan sport- en beweegactiviteiten te stimuleren kan op termijn zorgen voor een toename van wensen voor uitbreiding van het aantal sportaccommodaties.

Binnensportaccommodaties

Vitri heeft in 2008 een onderzoek verricht naar het accommodatiebeleid van de gemeente Uden. Hierbij hebben zij onder andere gekeken naar de binnensportaccommodaties en multifunctionele accommodaties. Bij de beschikbaarstelling van binnensportaccommodaties gaat de gemeente zoveel mogelijk uit van multifunctioneel, gemeenschappelijk gebruik van bestaande accommodaties door sportverenigingen en (ongeorganiseerde) sporters. Bouw van nieuwe accommodaties wordt pas overwogen als bestaande accommodaties aan hun capaciteitsgrenzen zijn. Er is op dit moment geen inzicht in de huidige capaciteit van de binnensportaccommodaties ten opzichte van de vraag.

'Onze accommodatie 'Bunker' voldoet niet meer aan hedendaagse ARBO en gebruikerswensen' (OWSV Scyllias).

'Overdag is er onvoldoende capaciteit' (Sport- en gymnastiekvereniging Vlugheid en Kracht).

Buitensportaccommodaties

BMC heeft onderzoek verricht naar de buitensportaccommodaties. Onder een sportaccommodatie wordt verstaan: *een niet-commerciële accommodatie, ingericht en beheerd ten behoeve van het organiseren van sportactiviteiten met nadruk op de fysieke inspanning.*

Er moet onderscheid gemaakt worden tussen geprivatiseerde verenigingen en andere verenigingen. Wanneer een vereniging geprivatiseerd is wil dat zeggen dat de vereniging eigenhandig alle kosten kan dragen die horen bij het op lange termijn onderhouden en realiseren van alle sport- en niet sportgerelateerde accommodaties. Bij andere verenigingen neemt de gemeente alleen verantwoordelijkheid voor de direct sportgerelateerde accommodaties.

Dit betreft concreet velden, banen, kleedruimten, gangen, toiletruimten, opslagruimte en verbindingsruimten. Kantines en daaraan gekoppelde niet sportgerelateerde ruimten (bestuurskamer, toiletten, keuken en dergelijke) vallen daar buiten.

De gemeente baseert zich ten aanzien van de toe te laten sportaccommodaties op de normen van de sportbonden ten aanzien van kwantiteit (capaciteit, aantal velden, kleedlokalen) en kwaliteit (eisen ten aanzien van aanleg, inrichting). Met andere woorden: de gemeente stelt het basisniveau beschikbaar en zorgt voor een continue basiskwaliteit.

De gemeente Uden heeft op basis van de Sportvisie 2003 de zorgplicht voor de aanleg en het groot onderhoud van de voetbalaccommodaties in de gemeente Uden. De gemeente heeft destijds besloten, dat wanneer er op grond van de normen van de KNVB en de beoordeling van de lokale omstandigheden sprake is van extra ruimtebehoefte, de gemeente extra natuurgrasvelden aanlegt. Om redenen van kwaliteit, efficiënt ruimtegebruik en de hogere bespelingintensiteit kan er aanleiding zijn om te kiezen voor kunstgras. Daar waar de ruimtebehoefte, op basis van de KNVB normen, hoger is dan de huidige capaciteit en uitbreiding niet mogelijk is gaat de gemeente over op de aanleg van kunstgrasvelden. Andere buitensportaccommodaties zijn de wandel-, fiets- en ruiterspaden. De gemeente wenst de kwaliteit op het huidige niveau te behouden of te verbeteren. De focus zal de komende jaren komen te liggen op de uitbreiding met skeelerroutes.

Vervolgstappen na vaststelling

1. De gemeente verricht onderzoek naar de huidige capaciteit en de capaciteitsbehoefte bij de binnensportaccommodaties.
2. De gemeente neemt een beslissing ten aanzien van het rapport 'Tarieven en subsidies buitensportaccommodaties'.
3. De gemeente stelt een plan op hoe de skeelerroutes in de komende jaren te gaan realiseren.
4. In kaart brengen van financiële consequenties.

Hoofdstuk 6

Subsidies

6.1 Bestaande subsidies

Jeugdsport subsidies

Ter stimulering van jeugdsport kunnen sportverenigingen een jaarlijkse subsidie ontvangen, indien zij een jeugdprogramma hebben.

Subsidies voor vorming en opleiding van vrijwillig kader binnen de sport

Op grond van deze regeling kan een subsidie van 75% worden toegekend in de kosten voor het volgen van een opleiding door het vrijwillig kader in de sport. Subsidiabel zijn werkelijke cursuskosten en boeken. Niet subsidiabel zijn reis- en verblijfkosten.

Subsidie voor de Stichting Recreatie en Sport voor Bijzondere Doelgroepen

Dit betreft een jaarlijkse subsidie voor deze stichting die activiteiten coördineert en organiseert op het gebied van mensen met een handicap.

Subsidie voor de Stichting Schoolsport Uden

Deze jaarlijkse subsidie is bestemd voor de organisatie van schoolsport activiteiten.

Investeringsubsidies

Een investeringssubsidie is een subsidie in de kosten van aanleg, nieuwbouw of uitbreiding van een primaire sportaccommodatie.

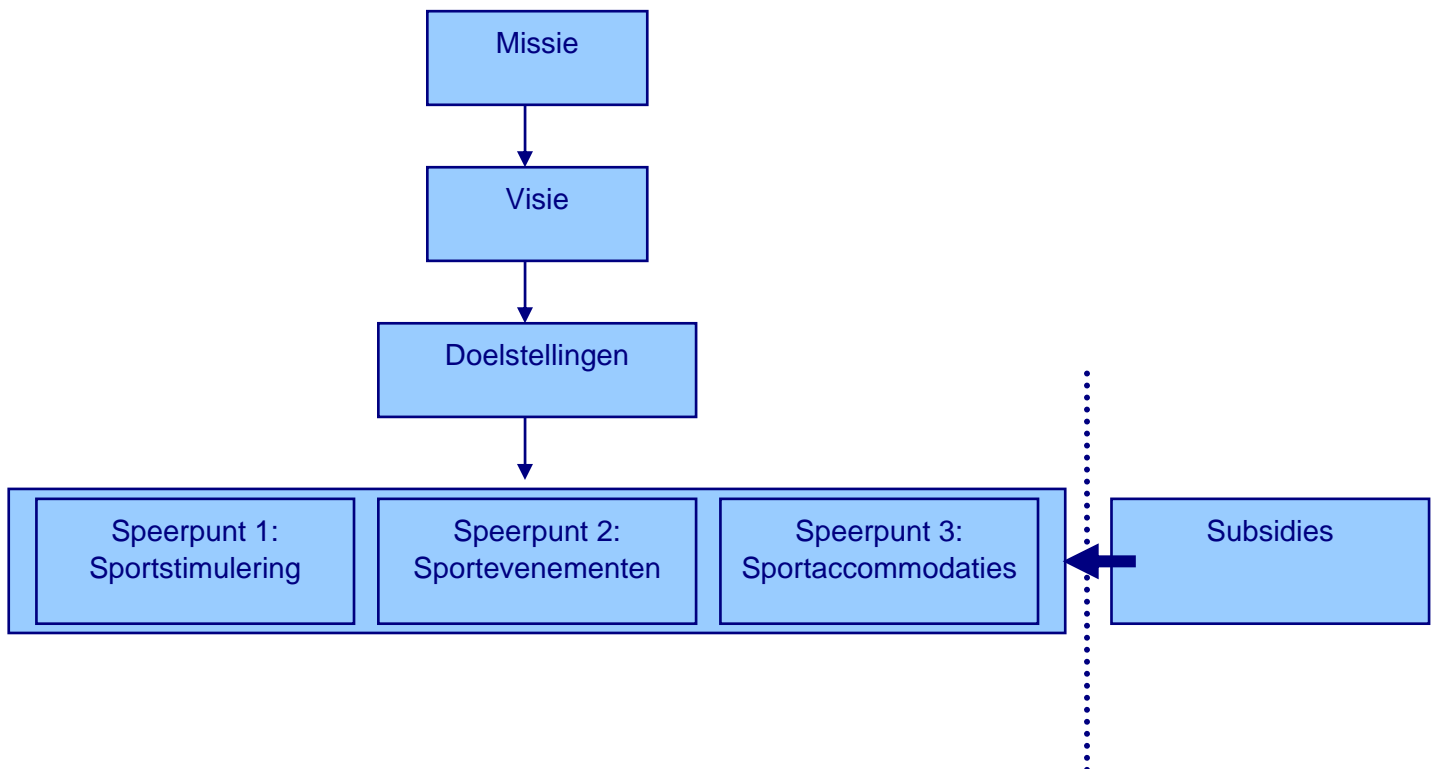
Incidentele subsidies

In sommige situaties kan subsidie toegekend worden:

- Voor activiteiten die een stimulerend en experimenteel karakter kennen en die gericht zijn op het voorkomen en oplossen van achterstanden binnen de sport.
- Voor bijzondere sportevenementen. Het moet dan gaan om sportevenementen die een landelijke of regionale uitstraling hebben en openstaan voor niet leden.
- Aan sportinstellingen die naar hun oordeel buitengewone lasten hebben die een te zware belasting vormen voor de normale exploitatie of instellingen welke in een financieel moeilijke positie verkeren.

6.2 Inzet van subsidie

Deze Sportvisie is opgebouwd uit vier doelstellingen die vertaald zijn naar drie concrete speerpunten. Subsidiemiddelen zijn een instrument om te organiseren, stimuleren, bevorderen of regisseren dat activiteiten in de lijn van de Sportvisie worden opgezet en uitgevoerd. Deze activiteiten vinden hun basis in de uitvoeringsprogramma's die opgesteld kunnen worden naar aanleiding van de Sportvisie. Welke uitvoeringsprogramma's worden gekozen is bepalend voor de financiële consequenties.

Mogelijke sportsubsidies

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sport zoals in hoofdstuk 4 beschreven, kunnen in aanmerking komen voor een stimuleringssubsidie wanneer zij een maatschappelijke functie uitvoeren.

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sport zoals in hoofdstuk 4 beschreven, kunnen in aanmerking komen voor een stimuleringssubsidie wanneer zij activiteiten aanbieden bewust gericht om een kwetsbare groep, zoals benoemd in hoofdstuk 5.1, te stimuleren actief te gaan sporten of bewegen.

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sport zoals in hoofdstuk 4 beschreven, komen in aanmerking voor een incidentele subsidie wanneer zij een evenement organiseren waarbij de nadruk ligt op regionale profilering.

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sport zoals in hoofdstuk 4 beschreven, komen in aanmerking voor een incidentele subsidie wanneer zij een evenement organiseren waarbij de deuren open staan voor niet-leden en de nadruk ligt op kennismaking met sport.

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sportaccommodatie zoals beschreven in hoofdstuk 5.3, komen in aanmerking voor een vaste accommodatiesubsidie. Deze is gerelateerd aan de kostprijs.

Sportverenigingen die vallen onder de definitie sportaccommodatie zoals beschreven in hoofdstuk 5.3, komen in aanmerking voor een variabele accommodatiesubsidie wanneer zij werkzaamheden uitvoeren gericht op het onderhouden van de sportgerelateerde accommodaties.

Vervolgstappen na vaststelling

1. In kaart brengen van de ambities (zie speerpunten).
2. Twee scenario's schetsen:
 - Scenario 1
Huidige budget herverdelen. Logische consequentie is dat de huidige subsidies opnieuw bekeken moeten worden.
 - Scenario 2
Nieuw budget beschikbaar stellen. De nieuwe ambities die zijn verwoord in de doelstellingen en speerpunten kunnen optimaal worden gerealiseerd wanneer er nieuw budget beschikbaar komt. Bijvoorbeeld bij het project combinatiefuncties wordt er vanaf het tweede jaar 60% cofinanciering van de gemeente gevraagd.

Hoofdstuk 7

Randvoorwaarden

7.1 Onderzoek en monitoring

In 2003 is niet aangegeven hoe effecten gemeten zouden gaan worden en wanneer een doelstelling als geslaagd zou mogen worden beschouwd. Ook ten behoeve van de tussentijdse evaluatie die in 2005 - 2006 is uitgevoerd zijn er geen evaluatiecriteria en indicatoren benoemd.

Het Mulier Instituut vervult een spilfunctie in het *sportonderzoek* in Nederland. Het verricht toegepast en fundamenteel onderzoek op het gebied van sport en bewegen. Een van deze onderzoeken is het RSO. RSO staat voor Richtlijn Sportdeelname-Onderzoek. Het RSO bevat afspraken over de (basis)vraagstelling van grootschalig sportdeelnameonderzoek onder de bevolking op landelijk en gemeentelijk niveau. Toepassing van de RSO maakt vergelijking met de sportdeelname in andere gemeenten en op landelijk niveau mogelijk.

Kern van de RSO is de basismodule. Hierin zijn alleen de meest elementaire vragen opgenomen. Iedere gebruiker van het RSO heeft de mogelijkheid om hieraan zelf aanvullende vragen toe te voegen, zodat de uiteindelijke vragenlijst optimaal tegemoet komt aan de eigen informatiebehoefte. Een exacte overname van de acht vragen van de basismodule is echter van groot belang om het doel van het RSO te bereiken.

Van zowel de schriftelijke als de telefonische vragenlijst is een aangepaste versie ontwikkeld, die kan worden gebruikt voor onderzoek onder kinderen van 6 tot en met 11 jaar, respectievelijk 12 tot en met 17 jaar. Voor beide leeftijdsgroepen is de formulering van de vragen uit de basismodule aangepast. In het eerste geval wordt via de ouders naar de sportdeelname van de kinderen gevraagd, in het tweede geval is de formulering aangepast aan de jeugdige leeftijd van de respondenten zelf.

Om in te kunnen spelen op beleidsthema's die voor gemeenten en andere organisaties van groot belang zijn, is een aantal aanvullende modules ontwikkeld. Deze modules zijn gestandaardiseerde vragenlijsten over een beleidsthema, die in aanvulling op of als alternatief voor de basismodule kunnen worden ingezet. De volgende modules zijn inmiddels beschikbaar:

- Accommodatiegebruik.
- Sporten door mensen met een beperking.
- Vrijwilligerswerk in de sport.

Wanneer een gemeente of organisatie onderzoek wil doen naar een van deze thema's is het zinvol de betreffende module te gebruiken. Hierdoor zullen ook de resultaten van deze vragenlijst vergelijkbaar zijn met die van andere gemeenten waar dezelfde module is ingezet.

Naast de basis- en aanvullende/alternatieve modules biedt het RSO richtlijnen voor vragen naar de persoonskenmerken van de respondenten. Wanneer deze achtergrondvariabelen onvoldoende vergelijkbaar zijn, wordt de afstemming tussen sportdeelnameonderzoeken niet gerealiseerd.

7.2 Informatie, communicatie en promotie

De gemeente wil haar inwoners zo goed mogelijk voorlichten over de mogelijkheden voor sportbeoefening in Uden. Gerichte vragen op sportgebied kunnen worden gesteld per telefoon, via de website van de gemeente Uden, www.uden.nl en via de webpagina van het digitale loket.

Vanuit de breedtesportimpuls is er een digitaal loket ontwikkeld voor burgers en verenigingen, deze vangt de eerste vragen op. Lokale sportinformatie (sportuitslagen, evenementen, et cetera) wordt wekelijks vermeld in het Wegener huis-aan-huisblad 'Uden Actueel' en in de gemeentegids worden de sportverenigingen allemaal benoemd met adres en telefoonnummer.

De uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid is alleen mogelijk wanneer duidelijk inzicht is in de wensen en behoeften van de verschillende betrokkenen, zoals verenigingen, commerciële partijen en partners. Uden wil het aanbod afstemmen op de vraag en daarbij blijft een goede communicatie vereist, een communicatie waarin sprake is van tweerichtingsverkeer tussen betrokkenen. Naast gesprekken met de Udense sportverenigingen worden ook de partners in de sport geraadpleegd.

Jaarlijks organiseert de gemeente Uden in samenwerking met diverse partners een sportgala. Tijdens dit gala worden zowel jeugdige als volwassen kampioenen die een bijzondere sportprestatie op regionaal, nationaal of internationaal niveau hebben geleverd in het zonnetje gezet.

7.3 Gemeentelijke beleidsvelden gerelateerd aan sport

Onderwijs, jeugd en jongeren

De inzet van sport ten aanzien van onderwijs, jeugd en jongeren heeft verschillende aspecten. In de eerste plaats ligt die op het vlak van accommodaties. Sportverenigingen en scholen delen vaak de binnensportaccommodaties en in sommige gevallen worden bij goed weer ook de buitensportaccommodaties door de scholen gebruikt. Gymnastieklokalen kunnen multifunctioneel worden ingezet.

In de tweede plaats is er een inhoudelijke verbinding tussen onderwijs en sport. De naschoolse opvang wordt steeds belangrijker en op dit gebied zijn er diverse samenwerkingsvormen denkbaar met de georganiseerde sport in de gemeente Uden.

Onderwijs en sport zijn reeds sinds jaar en dag partner in de sport vanwege het bewegingsonderwijs. Voor de verenigingen zijn de scholen een 'vindplaats' voor nieuwe leden.

Tot slot biedt de sport in het algemeen natuurlijk een vorm van zinvolle vrijetijdsbesteding voor jeugd en jongeren waarmee bijgedragen wordt aan de gemeentelijke doelstelling op dit vlak.

Welzijn en gezondheidszorg

Sporten is goed voor de gezondheid en draagt daarmee bij aan een gezonde samenleving en een gezond Uden. De mate waarin sport gezond is hangt onder meer samen met het sportaanbod, de kwaliteit van de accommodaties en de kwaliteit van de sporteducatie en sportbegeleiding. Op elk van deze terreinen kan de gemeente actief beleid voeren.

Ook kan sport een bijdrage leveren aan sociale cohesie door het bieden van gezamenlijk vertier. Sport kan daarbij ingezet worden ten behoeve van maatschappelijk kwetsbare doelgroepen zoals ouderen (activering) en allochtonen (integratie). De inzet van sport op dit terrein sluit aan bij de inzet op participatie van alle groepen die de gemeente vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft. Sport kan een positieve impuls geven aan de leefbaarheid van een wijk en aan gezondheidsbevordering door het bieden van bewegingsmogelijkheden.

City marketing

Sport draagt bij aan het imago van de gemeente. Dat geldt in het bijzonder voor topsport en topsportevenementen, maar ook voor grootschalige breedtesportevenementen. Hiermee wordt bijgedragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van de gemeente Uden en aan het creëren van economische spin-off. Hiernaast kunnen topsporters binnen de gemeente niet alleen het imago van de gemeente verhogen, en daarmee de leefbaarheid, maar ook als een impuls geven aan de breedtesport door het vervullen van een voorbeeldfunctie.

Openbare orde en veiligheid

Sport biedt een uitlaatklep voor (potentiële) hangjongeren, waarmee bijgedragen wordt aan het wegnemen van een gevoel van onveiligheid.

Indirect is de aanleg van sportaccommodaties vaak het argument om ook infrastructuur een en ander te verbeteren. Met name verlichting van en naar sportaccommodaties komt het gevoel van veiligheid vaak ten goede.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur en sport worden beiden als instrument ingezet voor vaak dezelfde maatschappelijke doelen zoals sociale activering en cohesie, integratie, en het bevorderen van levendigheid en leefbaarheid. Ook in Brede School verband komen beide vaak, op een verrassende manier, samen.

Sociale zaken en werkgelegenheid

De combinatie sport en sociale zaken ligt niet direct voor de hand, maar is wel zeer goed mogelijk. In activeringstrajecten kunnen cliënten mogelijk ingezet worden ten behoeve van de vitalisering van verenigingen. De winst in deze ligt zowel bij de herintreder die hierdoor weer in een (werk)ritme komt en bij de vereniging doordat het de gewenste capaciteit oplevert.

7.4 Ondersteunende organisaties

De uitvoering van sportactiviteiten, -evenementen en -projecten vindt plaats door verschillende partners in de gemeente. De belangrijkste zijn:

- Sportverenigingen.
- Anders georganiseerde sportaanbieders.
- Sportservice Uden-Veghel.
- Stichting Schoolsport Uden.
- Stichting Recreatie en Sport voor Bijzondere Doelgroepen.

Verder vindt overleg plaats met Sportservice Noord-Brabant (zoals over de regionale sportevenementen), sportbonden, NOC*NSF en het ministerie van VWS. In de komende jaren zullen de commerciële partijen, het onderwijs en in mindere mate culturele instellingen een belangrijkere rol gaan spelen door de invoering van de combinatiefuncties.

Bijlage 1**Lijst met sportverenigingen in de gemeente Uden**

1	RKSV Odiliapeel
2	FC Uden
3	RKSV Udi '19
4	RKSV Volkel
5	FC De Rakt
6	Honk- en softbal Vereniging Red Sox
7	Rugby Club Octopus
8	LTC Uden
9	TC Park Hoeven
10	TC Volkel
11	Atletiekvereniging De Keien
12	Jeu de Boulesvereniging PLOP
13	Hockeyclub Uden
14	Zwemvereniging Zeester/Meerval
15	Volleybalvereniging Saturnus HC
16	Fietscrossvereniging Volkel
17	Handbalvereniging Helios '72
18	Korfbalvereniging Sirene
19	Ruitersportvereniging Roland
20	Handboogschietvereniging VZOD
21	Langlaufvereniging Bedaf
22	Ski- en snowboardclub De Schans
23	Wielervereniging Uden
24	Schietsportvereniging Doelbewust
25	Motorcrossvereniging Mac Bedaf
26	Vechtsport Chon-ji-kwan
27	Vechtsport Yoshida Sports
28	Sportschool Body Style
29	Fitness Inside
30	Healthclub Body Vision
31	Sportschool Verbueken
32	Achmea Health centre Uden
33	Fitland Uden
34	Golfpark de Leemskuilen
35	Tafeltennisvereniging Smash '73
36	Udense Menvereniging
37	Eujjv Tsukuri
38	Rijvereniging St. Martinus
39	Voltigevereniging Wittegheit

40	LK Sint Augustinus Odiliapeel
41	Onderwatersport Vereniging Scyllias
42	Duiken ScubaCity
43	Tai Chi Uden
44	The Original Scuba Rangers 'Bubbles'
45	Voetbalvereniging Bosvogels
46	Wandelsportvereniging De Eekhoorn
47	Udense Zwemclub ZIOG
48	Badminton Club Slamis '67
49	Badmintonclub Raam-Melle
50	Badmintonclub Ramé-Volkel
51	Badmintonclub Bitswijk '67
52	Badmintonclub U.V.O.
53	Dansvereniging Swifters
54	Dansvereniging Dance Action
55	Gymnastiekvereniging Salto
56	Gymnastiekvereniging Vlugheid en Kracht
57	Judovereniging Kodokan Volkel
58	KPJ Odiliapeel (handbal)
59	Senioren sport 'Sport Op Donderdag'
60	VC Terraveen-Forzato Combinatie
61	Taekwondovereniging Yu-Sin-Kwan
62	Bridgevereniging Phoenix
63	Bridgevereniging UBC'73
64	Bridgevereniging Fair Play
65	Schaakvereniging O.D.I.
66	Radio Model Vliegclub Uden
67	Hondensportvereniging/Kynologenclub
68	Duivensportvereniging Welkom
69	Duivensportvereniging Suizende Vleugels
70	Hengelsportvereniging De Goede Hoop
71	Hengelsportvereniging De Kleuter Uden
72	Miniracing team Uden
73	Modelbotenclub

Bijlage 2a**Schematisch overzicht activiteiten voor jeugd tussen 4 tot en met 13 jaar**

Arrangement 1 'Beweging en voeding Jeugd'
Ontwikkeling van een integraal programma beweging en voeding voor jeugd. Uitgangspunt is het preventief tegengaan van overgewicht. Het arrangement zal een samenhangend programma zijn van activiteiten in de relatie voeding-bewegen-overgewicht.

Titel	Beweging en Voeding voor Jeugd
Beschrijving	Ontwikkeling van een integraal programma beweging en voeding voor jeugd.
Doelgroep	Jeugd in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs. • (sport)verenigingen. • Beheerders van de wijkgebouwen. • GGD Hart voor Brabant. • Thuiszorg. • Novadic Kentron. • Fysiotherapeuten. • Kinderartsen.
Achterstanden	De achterstanden op het gebied van gezondheid en sport en bewegen worden bestreden door dit arrangement.

Arrangement 2 'Kwaliteitsimpuls Sport en bewegingsaanbod'
Het (blijvend) enthousiasmeren van jeugd voor sport en cultuur en het effect van het bewegingsaanbod heeft onder andere te maken met de kwaliteit van het bewegings- en activiteitenaanbod.

Titel	De Sportieve School
Beschrijving	De Sportieve School is een sportstimulerings- en sportkennismakingsproject voor kinderen uit groep 5 tot en met 8. Zij maken kennis met verschillende takken van sport waardoor zij meer inzicht krijgen in de verschillende mogelijkheden van bewegen. Daarnaast wordt voor groep 1 tot en met 4 een beweegprogramma ontwikkeld.
Doelgroep	Groep 1 tot en met 8 van de basisschool.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Stichting Schoolsport Uden. • Sportverenigingen. • Sporthogeschool Tilburg. • Stichting Schoolsport.
Achterstanden	De achterstanden op het gebied van gezondheid, welzijn en sport en bewegen worden bestreden door deze activiteit.

Titel	Maak kennis met Sport en Cultuur!
Beschrijving	Een aanbod creëren na schooltijd en in de school vakanties, op verschillende locaties in de gemeente Uden, op het gebied van sport, bewegen en cultuur. Hieronder een overzicht van activiteiten welke hieronder kunnen vallen.
<i>Activiteit</i>	<i>Structurele (wekelijkse) activiteiten in verschillende wijken</i>
Beschrijving	Tijdens de instuiven maken de kinderen onder begeleiding kennis met verschillende sport, spel en culturele activiteiten.
Doelgroep	Groep 5 tot en met 8 van de basisscholen.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • (Sport)verenigingen. • CKVU. • Muziekschool. • Dansschool. • Bibliotheek. • Onderwijs.
Achterstanden	Door instuiven worden alle achterstanden bestreden.
<i>Activiteit</i>	<i>Wijkclinics</i>
Beschrijving	Er zullen in een jaar zes verschillende clinics op het gebied van sport of cultuur georganiseerd worden in verschillende wijken van de gemeente Uden.
Doelgroep	De jeugd van 4 tot en met 13 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Het jongerenwerk. • (Sport)verenigingen. • Aanbieders van culturele activiteiten. • Onderwijs. • De moskee. • Wijkraden.
Achterstanden	Door de toernooien en clinics worden alle achterstanden bestreden.
<i>Activiteit</i>	<i>Brede Schoolactiviteiten</i>
Beschrijving	De Brede School staat voor een geïntegreerde aanpak ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen in hun diverse leefmilieus. Binnen de BOS-impuls zullen wij ons richten op sport, spel en culturele activiteiten in de vrije tijd.
Doelgroep	Alle jeugd in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • (Sport)verenigingen. • Aanbieders van culturele activiteiten. • Binnen de Brede School met de verschillende partners (zorg, onderwijs, opvang en vrije tijd).
Achterstanden	Door de brede school worden alle achterstanden bestreden

<i>Activiteit</i>	<i>WhoZnext (Jeugdparticipatieproject)</i>
Beschrijving	WhoZnext is een campagne die erop is gericht dat jongeren zelf sportactiviteiten organiseren voor hun eigen leeftijdsgenoten.
Doelgroep	Werkgroep zal bestaan uit jongeren tussen 11 en 13 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Het jongerenwerk. • Andere partners afhankelijk van de keuze van de activiteit.
Achterstanden	Deze activiteit zal voornamelijk de achterstand sport en bewegen bestrijden.
<i>Activiteit</i>	<i>Weerbaarheidstraining/zelfverdedigingscursus</i>
Beschrijving	Het leren van eigen mogelijkheden en kracht aan de hand van fysieke oefeningen. Daarnaast is er veel aandacht voor de mentale weerbaarheid.
Doelgroep	Leerlingen uit groep 5 t/m 8 van de basisschool
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • School. • Sportschool die zelfverdediging geeft. • Professionele instelling die weerbaarheidstrainingen verzorgt.
Achterstanden	De voornaamste achterstand die wordt bestreden is die van de gezondheid.
<i>Activiteit</i>	<i>Zomers Uje</i>
Beschrijving	Tijdens de zomervakantie worden er in samenwerking met de jeugd activiteiten op het gebied van sport en cultuur in diverse wijken georganiseerd.
Doelgroep	Jeugd 4 tot en met 13 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Het jongerenwerk. • Buurtwerk. • Wijkraden. • (Sport)verenigingen. • Aanbieders van culturele activiteiten. • Onderwijs.
Achterstanden	Door Zomers Uje worden alle achterstanden bestreden.
<i>Activiteit</i>	<i>Theaterspoor</i>
Beschrijving	Theaterspoor verzorgt professioneel kindertheater in de wijken.
Doelgroep	Leerlingen basisschool.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Het onderwijs. • Wijkraden. • Beheerders van wijkgebouwen.
Achterstanden	Deze activiteit richt zich op de achterstand opvoeding

<i>Activiteit</i>	<i>Schooltoernooien en dergelijke</i>
Beschrijving	Tijdens 1 schooljaar worden er door stichting Schoolsport 3 activiteiten georganiseerd waar een school aan deel kan nemen. Denk aan: schoolvoetbal, olympiade en de avondvierdaagse.
Doelgroep	Alle leerlingen van het basisonderwijs (bij de olympiade enkel groep 7)
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Stichting Schoolsport Uden. • (Sport)verenigingen. • Onderwijs. • Wijkraden.
Achterstanden	Door middel van deze drie activiteiten worden de achterstanden sport en bewegen, gezondheid en welzijn bestreden.

Bijlage 2b**Schematisch overzicht activiteiten voor jongeren tussen 14 tot en met 19 jaar**

Arrangement 1 'Sportiviteit en Respect'	
	Vereniging- en wijkgerichte activiteiten
<i>Titel</i>	<i>Themabijeenkomsten voor de jongeren van sportverenigingen en wijkraden in de gemeente Uden.</i>
Beschrijving	Tijdens de themabijeenkomst wordt samen met de jongeren ingegaan op waarden en normen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 14 tot en met 19 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • (Sport)verenigingen. • Wijkraden. • Professionele organisatie die de bijeenkomst zal begeleiden.
Achterstanden	Door middel van de themabijeenkomsten wordt de achterstand 'welzijn' bestreden.
<i>Titel</i>	<i>JongerenAteliers/Fair Play Ateliers</i>
Beschrijving	In een JongerenAtelier krijgen jongeren de gelegenheid om elkaar te ontmoeten en samen de uitdaging aan te gaan om leeftijdgenoten op een inspirerende manier kennis te laten maken met hun mening over waarden en normen.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Jongerenwerk. • Professionele organisatie die de cursus Fair Play Ateliers zal verzorgen.
Achterstanden	De achterstand 'welzijn' en 'gezondheid' zullen door middel van de JongerenAteliers bestreden worden.
<i>Titel</i>	<i>Sportcode quick scan 'Sportiviteit en Respect in de club'</i>
Beschrijving	De quick scan geeft een goed inzicht in de beginsituatie met betrekking tot Sportiviteit en Respect.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar van een sportvereniging.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen.
Achterstanden	De achterstand 'welzijn' wordt bestreden.

<i>Titel</i>	<i>Cursus 'Etterbakken'</i>
Beschrijving	Er wordt ingegaan op vervelende situaties met jongeren zoals verbaal geweld, vandalisme, dwarsliggen en vechtpartijen. Hoe kun je daar mee omgaan.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar en mensen die direct in contact staan met deze doelgroep.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen. • Professionele organisatie die de cursus zal uitvoeren.
Achterstanden	De achterstanden 'welzijn' en 'gezondheid' zullen bestreden worden.
<i>Titel</i>	<i>Artikelenreeks Sportieve Opvoeding</i>
Beschrijving	Door middel van het plaatsen van deze artikelen in het (club)blad kan een vereniging of een andere instelling de jongeren bewust maken van Fair Play.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd van 14 tot en met 19 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen. • Wijkraden.
Achterstanden	Deze artikelenreeks bestrijdt de achterstand 'gezondheid'
<i>Titel</i>	<i>Cursus gedragsregels in de club en/of buurtgebouw</i>
Beschrijving	Samen met jongeren gedragscodes opstellen voor binnen de vereniging en/of het buurtgebouw.
Doelgroep	Jongeren (14 tot en met 19 jaar) en leden die invloed hebben op het gedrag van de jongeren.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen. • Wijkraden. • Professionele organisatie die de cursus zal uitvoeren.
Achterstanden	Besteden worden de achterstanden 'welzijn' en 'gezondheid'.
	Schoolgerichte activiteiten
<i>Titel</i>	<i>Lesmateriaal 'Sportiviteit en Respect Voortgezet Onderwijs'</i>
Beschrijving	De leerlingen worden door het lesmateriaal en de quizzen bewust gemaakt van hun sportieve en onsportieve gedrag.
Doelgroep	Leerlingen uit de tweede en/of derde klassen van het vo.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs.
Achterstanden	De achterstanden 'welzijn' en 'gezondheid' worden bestreden.
<i>Titel</i>	<i>De GEWELDige Test</i>
Beschrijving	Door te discussiëren ontdekken de jongeren wat de oorzaken van agressief en gewelddadig gedrag kunnen zijn en hoe zij daarmee om kunnen gaan.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele organisatie die de test zal uitvoeren. • Onderwijs.
Achterstanden	Door deze bewustwording zullen de achterstanden 'welzijn' en 'gezondheid' bestreden worden.

Arrangement 2 'Zien en Doen!'

<i>Titel</i>	<i>Wijkgerichte activiteiten binnen 'het busproject'</i>
Beschrijving	Door middel van een 'bus', die betaald zal worden uit de subsidie die de Pul heeft ontvangen vanuit Jantje Beton, worden de jongeren wekelijks volgens een vast programma opgezocht in de wijken en wordt er in samenwerking met de wijkraden een aanbod gecreëerd dat perfect aansluit bij hun behoefte.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar uit de verschillende wijken.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Jongerenwerk. • Sportverenigingen. • Wijkraden. • Politie (ter informatie in verband met standplaats bus).
Achterstanden	De achterstanden op het gebied van 'gezondheid', 'welzijn' en 'sport en bewegen' worden bestreden door deze activiteit.
<i>Titel</i>	<i>WhoZnext</i>
Beschrijving	WhoZnext is een campagne die erop gericht is dat de jongeren zelf sportactiviteiten organiseren voor hun eigen leeftijdsgenoten. Activiteiten voor en door jongeren.
Doelgroep	Jongeren in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar zullen de werkgroep vormen.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Jongerenwerk. • Sportverenigingen.
Achterstanden	Deze activiteit zal voornamelijk de achterstand 'sport en bewegen' bestrijden. Wordt de activiteit na schooltijd georganiseerd dan wordt ook de achterstand 'welzijn' bestreden.
<i>Titel</i>	<i>Stay Tuned</i>
Beschrijving	Stay Tuned is een sportstimuleringsproject voor de eerste en tweedejaars leerlingen van het voortgezet onderwijs
Doelgroep	Leerlingen uit het eerste en tweede jaar van het vo.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs. • Sportverenigingen.
Achterstanden	De leerlingen kunnen deelnemen aan sportactiviteiten na schooltijd. De achterstand 'sport en bewegen' wordt hierdoor bestreden.

<i>Titel</i>	<i>Everlasting</i>
Beschrijving	Dit jongerenevenement wordt ingezet als middel om de samenhang tussen verschillende groepen uit de gemeente Uden te bevorderen.
Doelgroep	Het evenement wordt voor en door jongeren georganiseerd in de leeftijd 14 tot en met 19 jaar.
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Jongerenwerk. • De Pul (Centrum voor Kunstzinnige en Maatschappelijke initiatieven). • Onderwijs. • Sportverenigingen.
Achterstanden	Door dit evenement wordt de achterstand 'sport en bewegen' en 'welzijn' bestreden.